

Pedagógiai program

Kollégium

Orosháza

2018.

TARTALOMJEGYZÉK

I. BEVEZETÉS	4
1. Alapfeladat	4
2. Küldetésnyilatkozatunk	4
II. A KOLLÉGIUMI NEVELÉS ELVEI	5
1. A kollégiumi nevelés céljai és alapelvei	5
2. A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje szervezésének pedagógiai elvei	6
3. A tanulók tanulás szervezésének alapelvei:.....	6
4. A tanulók szabadidő szervezésének alapelvei:	6
5. A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását és az önálló életkezdést elősegítő tevékenységek elvei.....	7
6. Hátrányos helyzetű tanulók szervezett felzárkóztatásának, tehetséggondozásának, társadalmi beilleszkedésük segítségének terve	8
III. FELADATAINK.....	9
1. A tanulás tanítása.....	9
2. Erkölcsi nevelés.....	9
3. Felzárkóztatás, a tehetségek kiválasztása és gondozása.....	9
4. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	10
5. Állampolgárságra, demokráciára való nevelés.....	10
6. Önismeret, társas kultúra fejlesztése	10
7. Családi életre nevelés	10
8. Testi és lelki egészségnevelés	11
9. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség.....	11
10. Fenntarthatóság, környezettudatosság.....	11
11. Pályaorientáció	11
12. Gazdasági és pénzügyi nevelés	12
13. Médiatudatosságra nevelés – művészeti nevelés.....	12
14. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek	12
15. Nevelők ifjúságvédelmi feladatai	13
16. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység.....	14
IV. A KOLLÉGIUM MŰKÖDÉSE	14
1. Személyi feltételek	14
2. A nevelőtestületről	14
3. Szakmai továbbképzésről.....	15
4. Belső életünk szervezése	15
5. Tárgyi, környezeti feltételek, elvárások a kollégiumban.....	15
6. Diákokról.....	16
7. Tanulásról.....	16
8. A kollégiumi élet megszervezése	17
9. A kollégium hagyományai és továbbfejlesztésének terve	17
10. A kollégium kapcsolatrendszere.....	18
11. A belső kapcsolattartás	18
12. A szülőkkel, illetve a diákok törvényes képviselőivel való együttműködésről.....	18

13. A kollégium külső kapcsolatai	19
V. A KOLLÉGIUMI TEVÉKENYSÉG SZERKEZETE.....	20
1. Kötelező és választható foglalkozásainkról.....	20
2. Felkészítő, fejlesztő foglalkozások.....	20
3. A kötelező foglalkozások rendje	20
4. Speciális ismereteket adó foglalkozások:	21
5. Fejlesztő, felzárkóztató, tehetséggondozást segítő foglalkozások.....	21
6. Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások	21
7. Szakkör	22
8. Sport	22
9. Pályaorientációról.....	22
10. A diákönkormányzat munkájáról	22
11. Döntési jogkörökről.....	22
12. A tantestület belső szervezettsége, információcsere, belső ellenőrzés	23
VI. SZERVEZÉS ÉS TARTALOM.....	23
1. Tanulói felvétel.....	23
2. Kollégiumi jogviszony megszüntetése.....	23
VII. A KOLLÉGIUMI NEVELÉS MINŐSÉGE EREDMÉNYESSÉGE	24
1. A kollégiumi nevelés eredményessége.....	24
2. A tanulók kollégiumi tevékenységének komplex értékelése.....	24
VIII. CSOPORTFOGLALKOZÁSOK	25
IX. TEMATIKUS CSOPORTFOGLALKOZÁSOK KERETTERVE, ÉVES ÓRASZÁMA	27
1. A tanulás tanítása.....	27
2. Az erkölcsi nevelés.....	29
3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	30
4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés.....	31
5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése.....	32
6. A családi életre nevelés	33
7. A testi és lelki egészségre nevelés.....	34
8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség.....	35
9. Fenntarthatóság, környezettudatosság.....	36
10. Pályaorientáció	38
11. Gazdasági és pénzügyi nevelés	39
12. Médiatudatosságra nevelés.....	41

I. BEVEZETÉS

Magyarországnak a köznevelésről szóló – többször módosított – 2011.évi CXC. törvénye meghatározza azokat a jogi kereteket, amelyek lehetővé és szükségessé teszik minden iskola számára a pedagógiai program elkészítését.

A pedagógiai program készítésénél figyelembe vettük az emberi jogok egyetemes nyilatkozatának és a gyermeki jogok chartájának általános irányelveit.

- Pedagógiai programunk jogi környezetét az alábbi törvények és rendelkezések szabályozzák:
- 2011. évi CXC. törvény - a nemzeti köznevelésről
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről
- 59/2013. (VIII. 9.) EMMI rendelet a Kollégiumi nevelés országos alpprogramjának kiadásáról
- 326/2013. (VIII.30.) Kormányrendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról.

1. Alapfeladat

Arra törekszünk, hogy kollégiumunk olyan intézmény legyen, amely demokratikus működésével, értéktiszteletével, toleranciájával modellezi a társadalmi viszonyokat, emberi kapcsolatokat, segít megtanulni a társadalmi létehez szükséges szerepeket, amely gyermekszerető, személyközpontú, elfogadó és bátorító légkört tud teremteni, megteremtve ezzel az otthonosságot, családiasságot.

Sokszínű tevékenységrendszerével igazodik tanulóink eltérő igényeihez, segíti őket abban, hogy egyéni fejlettségük optimumán tudjanak teljesíteni és megfelelő ön-, és pályaismerettel bírjanak. A munka és a pihenés ésszerű arányainak kialakításával, a sportolás lehetőségének biztosításával gondoskodik a tanulók sokoldalú művelődéséről, szabadidejének tartalmas eltöltéséről. Felkészíti a tanulókat arra, hogy legyen igényük önképzésre, művelődésre, vegyenek részt kollégiumi életük szervezésében.

2. Küldetésnyilatkozatunk

A jó szülő felelősségével, szeretetével és gondosságával kívánunk foglalkozni a ránk bízott tanulókkal. Erkölcsi értékeket tisztelő, tájékozott, széles ismeretekkel rendelkező, egyénileg sikeres, közösségi szempontból értékes, társadalmi szerepeit ismerő és vállaló állampolgárokat szeretnénk nevelni.

Munkánkat az alapvető emberi, valamint a gyermeket megillető jogok érvényesítésével, demokratikus és humanista elvek alkalmazásával, az egyéni és életkori sajátosságok figyelembevételével végezzük, együttműködésben a szülőkkel és az iskolával.

A testület minden tagjának mind személyiségében, mind viselkedésével és életvitelével példát kell mutatnia a diákjai számára.

A tanulókkal való folyamatos együttélés a kollégiumban a pedagógusokra nagy felelősséget ró. A pedagógia minden apró elemének értékközvetítő szerepe van. A nevelőtanárnak mind

külső megjelenésében, beszédében, társas viszonyaiban, minden pillanatban példát kell mutatnia, és az emberi és társadalmi értékekre kell nevelnie. Ezek: becsület, tolerancia, szeretet, empátia, felelősség, önfegyelem, helyes önértékelés, önművelés, segítőkészség, hazaszeretet.

Becsület: az adott szó, a tett ígéret teljesüljön.

Tolerancia: elfogadjunk mindenkit olyannak, amilyen, és tanuljuk meg, hogy a más nem mindig rossz vagy helytelen. Tiszteljük mások véleményét, személyiségét.

Szeretetet a család, a társak, a közösség és a haza iránt. Életszeretet.

Empátia: képesek legyünk megérteni a környezetünkben élők motivációit, érzelmi megnyilvánulásait, tudjunk elfogadóan segíteni.

Tudjunk felelősséget vállalni, felelősséget viselni, felelősen dönteni.

Fegyelem magunkkal és másokkal szemben. Fegyelem a tanulásban, a munkában.

Helyes önértékelés, hogy legyen készségünk és akaratunk a folyamatos önművelésre, az egy életen át tartó tanulásra.

II. A KOLLÉGIUMI NEVELÉS ELVEI

1. A kollégiumi nevelés céljai és alapelvei

Célunk a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése, személyiségének fejlesztése, kibontakoztatása a bentlakásos intézmény sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával.

Célunk elérése érdekében gyermekközpontú, személyiségközpontú környezetet alakítunk ki, és tanulóközpontú tevékenységrendszerrel m0ködtetünk az alábbi alapelvek figyelembevételével:

- az Alkotmányban biztosított állampolgári és szabadságjogok, valamint a gyermekeket megillető jogok érvényesítése;
- demokráciára, humanizmusra, nemzeti és európai öazonosságra nevelés elveinek alkalmazása a NAT által megfogalmazott elvekkkel és kiemelt fejlesztési feladatokkal összhangban;
- a kollégiumi tanulók, a csoportok és közösségek iránti felelősség, bizalom, szeretet, segítőkészség és tapintat alkalmazása a nevelésben;
- a tanulók aktivitásának, alkotóképességének, érdeklődésének fenntartása és fejlesztése, az öntevékenység és az ifjúsági önszerveződési formákba való bekapcsolódásának támogatása, a tanulói önszerveződő képesség folyamatos fejlesztése és felhasználása;
- a szülővel, a kapcsolódó iskolákkal való konstruktív együttműködés;
- a kollégiumi tanulók, valamint a kollégiumi nevelő-oktatómunka rendszerszemléletű, tudatos, tervszerű vezetéssel, szervezéssel és pedagógiai gyakorlattal való fejlesztése;
- a nevelési folyamatban részt vevők – szülő, tanuló, tanulói csoportok és közösségek, a kollégiumi és iskolai tantestület, a küldő és befogadó környezet – számára elfogadott

norma- és követelményrendszer alkalmazása, melynek jellemzője a rendszeresség és a következetesség;

- kulturált ösztönző környezet kialakítása, szociális, érzelmi, lakhatási biztonság nyújtása; szabadidős tevékenységkínálat biztosítása;
- az integrált nevelés megvalósítása;
- orientáló, motiváló, aktivizálni képes, tevékenységközpontú, segítő pedagógia módszerek alkalmazása;
- az egyéni és életkori sajátosságok, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók szükségleteinek figyelembe vétele, az egyéni bánásmód alkalmazása;
- a nemzeti hagyományok, a nemzeti azonosságtudat, valamint a nemzeti az etnikai hagyományok, az etnikai kisebbségi azonosságtudat tiszteletben tartása, ápolása,
- nevelők példamutató magatartása. Igényes, kulturált stílus a pedagógusok tevékenységében.

Kiemelt célunk, hogy végzett fiataljaink állják meg a helyüket választott pályájukon, illetve a mindennapi élet területén.

2. A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje szervezésének pedagógiai elvei

Célunk a tanulók optimális testi-lelki és értelmi fejlődésének elősegítése, feltételeinek biztosítása.

A tanulók életrendje szervezésének alapelvei:

- egészséges életmód, életritmus és szokásrendszer kialakítása,
- helyes életmód minta adása,
- az iskolai életrend figyelembe vétele,
- a magánéletet, a személyes intimitást figyelembe vevő életrend megteremtése,
- a munka, az aktív és passzív pihenés egyensúlyának biztosítása,
- a szülői elvárások figyelembe vétele,
- egyéni és közösségi érdekek összehangolása,
- világos, egyértelmű norma- és értékrendszer,
- demokratikus nevelési elvek alkalmazása,
- a DÖK, diákok aktív kezdeményezéseinek támogatása,
- a tanár-diák közötti közvetlen, bizalmi kapcsolaton alapuló együttműködés,
- a közösségi tevékenységek jutalmazása.

3. A tanulók tanulás szervezésének alapelvei:

- a tanulás a tanuló kötelessége,
- nyugodt tanulási feltételek biztosítása,
- egyéni adottságok és igények figyelembe vétele,
- az iskola elvárás-rendszerének figyelembe vétele,
- a tanulók motiválása,
- a hátrányok felszámolása, a tanulók felzárkóztatása,
- a tehetségesek felkarolása, támogatása,
- a tanulók jutalmazása erőfeszítéseik és eredményeik alapján.

4. A tanulók szabadidő szervezésének alapelvei:

- illeszkedjen a kollégium hagyományaihoz,

- biztosítsa a tanulók fizikai és szellemi regenerálódását,
- igazodjon a közösség igényeihez,
- teremtsen választási lehetőséget,
- vegye figyelembe az egyetemes és európai kultúra értékeit.
- nagymértékben támaszkodjon a DÖK munkájára,
- legyen aktuális.

5. A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását és az önálló életkezdést elősegítő tevékenységek elvei

A tanulók fejlődését elősegítő alapelvek:

- a serdülőkor és az ifjúkor közötti átmenet zökkenőmentessé tétele,
- a pszichoszomatikus fejlődés és érés problémáinak kezelése,
- segítségnyújtás az önállóság, együttműködési képesség, önismeret kialakításában,
- pozitív élelmények megélésének elősegítése,
- a deviáns jegyek nyesegetése, pozitív énkép kialakítása,
- külső szakemberek bevonása.

A tanulók tehetséggondozását elősegítő tevékenység alapelvei:

- minden tanuló tehetséges valamiben,
- a tudatos önfejlődés segítése a leghatékonyabb,
- együttműködés az iskolai szaktanárokkal.

A tanulók felzárkóztatását elősegítő tevékenység alapelvei:

- helyzetelemzés, szintfelmérés,
- szülők igényeinek figyelembevétele,
- szoros együttműködés az iskolai szaktanárokkal,
- sikerélmény biztosítása,
- segítségadás a kudarcélmény feldolgozásához, motiváció erősítése,
- ösztönző rendszer kialakítása,
- a tanulási technikák megtanítása,
- a lemaradó tanuló a felzárkóztatása,
- a színterek meghatározása / egyéni, kiscsoportos, csoportos, szakköri, iskolai/
- a lemaradás mértékének megállapításánál a tanuló képességeinek figyelembe vétele,
- bukások, évismétlők számának csökkentése.

A tanulók pályaválasztását elősegítő tevékenység alapelvei:

- a társadalmi pozíciók mindenki számára nyitottak,
- a maga szerepében mindenki hasznos lehet,
- önismeret nélkül nincs sikeres pályaválasztás,
- a pályaválasztáshoz szükséges ismeretek bővítése,
- a választott életpályák módosíthatók (akár többször is).

A tanulók önálló életkezdését elősegítő tevékenység alapelvei:

- a sokoldalúság érték,
- gyakorlatiasság, cselekedve tanulás,
- a szaktudás és az egyéni felelősség fontossága,
- a párkapcsolat fontosságának kiemelése,
- otthonteremtés lehetőségei,
- családalapítás, gyermekvállalás, gyermeknevelés felelőssége,

- kapcsolattartás a szülőkkel.

6. Hátrányos helyzetű tanulók szervezett felzárkóztatásának, tehetséggondozásának, társadalmi beilleszkedésük segítségének terve

A kollégiumba kerülő gyermekek eleve hátrányból indulnak:

- családjuktól elszakadva kell tanulmányaikat egy új (iskolában és kollégiumban) környezetben folytatniuk,
- legnagyobb részüknél felkészültségükben tudáshátránnyal küzdenek,
- a kifejezőkészség alacsony szintjét a szűk szókinccs is mutatja,
- az új helyzetben a státuszkeresés, a beilleszkedés nehézségei mutatkoznak a kistelepülésről érkezők esetében a városi gyermekekkel szemben (visszahúzóerő, zárkózottság, önbizalom hiánya). Ezek sok esetben szorongást idéznek elő a gyermekben.
- az iskola, az iskolai tanárok állandó kontrollhatást gyakorolnak a kollégiumra, növendékeinkre, (esetenként a kollégiumi nevelőtanárookra is) amely jórészt meghatározza a kollégista életmódját, tanulási ritmusát, a kollégiumi nyugalomát, vagy nyugtalanságát (pl. szilencium).

Kollégistáink többsége nehéz anyagi körülmények között élő családokból érkezik. Nehéz meghúzni a határt a jogilag HH vagy HHH-nak minősülő, vagy „csak” szegény, elhanyagolt, otthonában rosszul szocializálódó gyermekek csoportja között. Egész nevelési filozófiánk alapelve, hogy minden rászoruló kapja meg a helyzetéhez illeszkedő egyéni bánásmódot, segítséget.

Veszély faktorok:

- a szabados életformák, csavargás,
- dohányzás, italozás,
- a drogárusítás, illetve fogyasztás megjelenése (elsősorban szórakozóhelyeken)
- különböző szélsőséges politikai nézetek, csoportok terjedése,
- szekták, sátánizmus megjelenése,
- agresszió elszaporodása.

Következményei lehetnek:

- a kollégiumi fegyelem napirend és házirend szabályainak megsértése,
- közös tevékenységek alóli kibúvás,
- kollégiumi kötelességeik, kapcsolataik elhanyagolása,
- nagyobb késések, kiszökések, italbehozások, benti dohányzás,
- tanulás semmibevétele,
- a közösségi élet normáinak fokozott megsértése.

A kollégium célja, hogy segítse a tanulásban elmaradt gyerekeket, biztosítsa annak esélyét, hogy a tehetséges tanulók képességeiket továbbfejlesszék, tudásukat bővítsék.

Feladatunk a tanulók képességeinek felismerése, a tehetséges tanulók kiválasztása, a tanulók közötti képességbeli különbségek kezelése és ennek megfelelően a pályaorientáció segítése.

Feladatunk, hogy a kudarcélménytől való szorongást megszüntessük, felfedezzük a tanulás örömét, fejlesszük a tanulási hatékonyságot, felkeltsük a diákok becsvágyát, kitartását.

A tevékenységek szinterei: szakköri órák, sportköri órák és minden egyéb, diákjaink részvételével kapcsolatos foglalkozás. A hátrány felismerése mindannyiunk feladata és felelőssége. Feltétlen szükség van tehát a nevelőtestületen belüli folyamatos információáramlásra.

III. FELADATAINK

A kollégiumi nevelés feladata különösen az alábbi területek fejlesztése:

1. A tanulás tanítása

Az ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztése érdekében a kollégium lehetőséget biztosít arra, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket. Törekszik a tanulási kudarcok okainak feltárására, azok kezelésére, a jó teljesítményhez szükséges pozitív önértékelés kialakítására.

Segíti a mindennapi feladatokra történő felkészülést. Gondot fordít arra, hogy az ismeretek elsajátítása közben a tanulásra belső igény is ébredjen a tanulóknál, s így mindennapi életük részévé váljon a tanulás.

Mivel a tanuláshoz tartozó képességek legtöbb összetevője tanítható, a rendszeres tanulás módszertani foglalkozások eredményeképpen a tanulók szert tesznek a tanulás szervezésében a fokozatos önállóságra, a sorrendiség felállítására. A kollégiumi csoportok – csoportfoglalkozás keretében – megismerkednek a különböző tanulási módszerekkel, amelynek hatására saját, hatékony tanulási módszerüket kialakíthatják.

2. Erkölcsi nevelés

Feladatunk az alapvető erkölcsi normák megismertetése, elfogadtatása, ezeknek a normáknak a beépítése a személyiségbe, a mindennapi életbe, valamint tanulóinkat felkészítjük az életszerű, elkerülhetetlen konfliktusokra, valamint azok kezelésére. Segítünk választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési kérdéseire, problémáira. A nevelőtanárok példamutatásukkal elősegítik az életben nélkülözhetetlen képességek megalapozását és fejlesztését (a munka megbecsülése, kötelességtudat, együttérzés, segítőkészség, tisztelet és tisztesség, türelem, megértés, elfogadás)

3. Felzárkóztatás, a tehetségek kiválasztása és gondozása

A kollégium célja, hogy segítse a tanulásban elmaradt gyerekeket, biztosítsa annak esélyét, hogy a tehetséges tanulók képességeiket továbbfejlesszék, tudásukat bővítsék.

Feladatunk a tanulók képességeinek felismerése, a tehetséges tanulók kiválasztása, a tanulók közötti képességbeli különbségek kezelése és ennek megfelelően a pályaorientáció segítése.

Feladatunk, hogy a kudarcélménytől való szorongást megszüntessük, felfedezzük a tanulás örömeit, fejlesszük a tanulási hatékonyságot, felkeltsük a diákok becsvágyát, kitartását.

A tevékenységek szinterei: szakköri órák, sportköri órák és minden egyéb, diákjaink részvételével kapcsolatos foglalkozás. A hátrány felismerése mindannyiunk feladata és felelőssége. Feltétlen szükség van tehát a nevelőtestületen belüli folyamatos információáramlásra.

4. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A kollégium foglalkozásaival – az iskolai tanulmányokat kiegészítve – elősegíti a nemzeti kultúránk értékeinek, hagyományainak megismerését. A kollégiumi foglalkozások keretében a diákok tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. A foglalkozásokon a szülőföld értékeit, sokszínű kultúránkat mutatjuk be. Tanulóink elsajátítják azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. A nevelés révén kialakul bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve megismerik történelmét, sokszínű kultúráját.

5. Állampolgárságra, demokráciára való nevelés

A kollégiumi nevelés elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését, az abban való állampolgári részvétel jelentőségét. Ezzel is erősíti a diákokban a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremtve az egyéni célok és a közjó között. Tanulóink a kollégiumi foglalkozásokon megismerik a felelősség, önálló cselekvés, kölcsönös elfogadás fontosságát, a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket.

6. Önismeret, társas kultúra fejlesztése

A kollégiumi nevelés segíti a mindenkori szociális környezetbe történő sikeres beilleszkedést. Fejleszti a szociális tájékozódás készségét, alkalmat és közeget teremt a közösségi értékrend és normarendszer fejlesztéséhez, segíti az egyensúly megteremtését a közösségi és az egyéni érdekek között.

A kollégiumon belüli kapcsolat- és tevékenységrendszer szervezésével, ismeretek nyújtásával a kollégiumi nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai.

A kollégium a nevelési folyamatban figyelmet fordít a társadalmilag elfogadott közösségi szokások és minták közvetítésére, a szociális készségek – empátia, tolerancia, kooperáció, konfliktuskezelés, kommunikációs és vitakultúra, szervezőkészség – fejlesztésére.

Segíti a közösségi együttélés szabályainak elsajátítását, az egyén, a csoport, a társadalom kölcsönhatásainak megértését, különös figyelemmel a nemzeti, etnikai kisebbségi és vallási sajátosságokra.

7. Családi életre nevelés

A kollégium feladata a családi közösség értékeinek közvetítése, megbecsülése. Ezek az erkölcsi értékek segítséget nyújtanak a tanulók családi életében felmerülő konfliktusok kezelésében, a felelős párkapcsolatok kialakításában.

A kollégiumnak feladata a családi életre, a családtagi szerepekre, a párkapcsolatok kulturált kialakítására, a takarékos és ésszerű gazdálkodásra és az öngondoskodásra nevelés. A szereptetteljes, bizalmi viszonyra alapozva segít a harmonikus nemi szerep kialakulásában, támaszt nyújt a szexuális életben való tájékozódáshoz.

8. Testi és lelki egészségnevelés

Feladatunk a helyes táplálkozás, stressz kezelési technikák megismertetése, a rendszeres testmozgás beépítése a mindennapokba a kollégium által biztosított foglalkozások alkalmával. A testi és mentális képességek folyamatos megőrzéséhez és fejlesztéséhez szükséges a megfelelő életritmus kialakítása, az egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, a rendszeret belső igénnyé válása, az ehhez kapcsolódó szokásrendszer megalapozása.

A tanulók olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátítanak el, szokásokat tanulnak meg, amelyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében.

Feladatunk biztosítani, hogy a kollégium legyen minden részletében kulturált, esztétikus közeg, ahol a tanulók jól érzik magukat. Ez egyben fejleszti ízlésüket, igényességüket, műveltségüket. A kollégium kulturális és sportélete is járuljon hozzá, hogy a gyermekek és fiatalok helyes életmódmintát válasszanak maguknak.

9. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A kollégium sajátos eszközeivel a tanulók szociális érzékenységét, problémamegoldó képességét fejleszti, az egymás iránti együttérzést, együttműködést, problémamegoldást az önkéntes feladatvállalást segíti.

10. Fenntarthatóság, környezettudatosság

A kollégium környezettudatos magatartásra neveli a tanulókat, hogy érzékennyé váljanak a környezetük állapota iránt, és hogy értsék a fenntartható fejlődés fogalmát, továbbá hogy életvitelükbe beépüljön a környezetkímélő magatartás, egyéni és közösségi szinten egyaránt. Tanulóink a csoportfoglalkozásokon megismerkednek azokkal a gazdasági és társadalmi folyamatokkal, melyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá bekapcsolódnak közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

11. Pályaorientáció

A tanuló képességeinek, érdeklődésének és tanulmányi eredményének megfelelően reálisan próbáljuk a lehetőségeket felmérni és tájékoztatni a tanulókat a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket (szakkörök, érdeklődési körök) biztosítunk tanulóink számára, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

A végzős tanulókkal a csoportfoglalkozások keretében külön is foglalkozunk a továbbtanulás gondoljaival, a főiskolán és egyetemen megváltozott tanulási módszerekkel, a munkavállalással

az önállóvá válás fontosságával, rávilágítva arra, hogy a továbbiakban milyen munkalehetőségeik lesznek.

12. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A kollégiumi nevelés segíti az önálló életvitel kialakítását, a majdani családi háztartás és gazdálkodás tervezését, a tudatos fogyasztóvá válást, az eligazodást a mindennapi életben, a gazdaság és a pénzgazdálkodás világában.

13. Médiatudatosságra nevelés – művészeti nevelés

A kollégiumi nevelés fontos feladata a világban való tájékozódás segítése a természeti és társadalmi ismeretek bővítésével, az információs kultúra fejlesztésével, művészeti élmények befogadására való lehetőségek nyújtásával. Ennek érdekében naponta számítógépet használhatnak internettel, sajnos csak egy gép üzemel, nagy szükségünk lenne egy számítógép teremre, amely a tanulást, kikapcsolódást egyaránt szolgálná.

Az anyagi terhek miatt nem tudunk színházlátogatást szervezni számukra, az ingyenes festészeti kiállítások azonban számukra is elérhetőek a város művelődési házában. Az iskolai könyvtár látogatására is lehetőségünk van. A kollégium tanulóiban olvasásra, tv nézésre is van lehetőség. Sajnos egy igazi klub szoba nagyon hiányzik.

14. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

A kollégium életében fontos feladat a hátrányok csökkentése, az esélyek kiegyenlítődése, a társadalmi egyenlőtlenségek hatásainak enyhítése. A segítségre szorulóknak elsősorban az alacsony jövedelmű, a munkanélküli, valamint a szociális ellátásban részesülő szülők gyermekei.

Eszközeink a szociális hátránykompenzáció tevékenységeire:

- a gyermekvédelmi tevékenység hatékonyságának növelése
- felvilágosítás nyújtása a szociális juttatások lehetőségeiről
- kapcsolatfelvétel a szakszolgálati intézményekkel
- pályázatok figyelése, jelentkezés pályázatokra
- az érintett tanuló érdek- és esélyérvényesülésének elősegítése.
- a szociokulturális hátrányok csökkentése:
 - o szabadidő kulturált eltöltésének biztosítása a kollégiumban
 - o felzárkóztatás, egyéni korrepetálás
 - o pályaaorientációs tevékenységek szervezése
 - o felvilágosító és drogmegelőzési programok szervezése

A hátrány felismerése mindannyiunk feladata és felelőssége. Feltétlen szükség van tehát a nevelőtestületen belüli folyamatos információáramlásra.

A fentiek érdekében kollégiumunk a következő lépéseket tette, illetve teszi a jövőben:

- Megfelelő napirend kialakításával és betartásával neveljük diákjainkat a napi életritmus kialakítására. A rendszerességre nevelést kiemelten fontosnak tartjuk.
- Megköveteljük a hálósobák rendjét és tisztaságát, folyamatosan ellenőrizve, segítve és ösztönözve diákjainkat a megfelelő szint elérésére, a legszűkebb környezetükért való felelősségük kialakítása érdekében.

- A kollégium környékének tisztántartása kiemelt feladatuk kell, hogy legyen a tanulóknak.
- Felhívjuk figyelmüket a napi tisztálkodás, a személyes higiéné és ruházatuk tisztántartásának fontosságára.
- A nevelőknek figyelniük kell arra, hogy a diákok megfelelően, rendszeresen táplálkoznak-e, és fel kell hívniuk a tanulók figyelmét ennek fontosságára. Diákjainknak lehetőségük van mikrohullámú sütő és hűtőszekrény használatára.
- A tanítási órák után legalább egy óra szabadidőt biztosítunk diákjaink számára, melynek során egyéni igényeik szerint mozoghatnak, pihenhettek, felfrissülhetnek a szilencium kezdete előtt, majd ugyanígy a szilencium végeztével.
- Diákjaink pihenéshez való jogát a napirend szerinti pihenőidő, takarodó betartásával biztosítjuk.

15. Nevelők ifjúságvédelmi feladatai

A kollégiumi nevelőtanár nevelő és oktató gyermekvédelmi tevékenységét elsősorban, mint csoportvezető látja el. Így csoportja tagjainak egyéni és személyes problémáival külön is foglalkozik.

- Információt gyűjt a gyengébben vagy az egy-egy tantárgyból kimagasló teljesítménnyel rendelkezőkről, szorgalmazza a lemorzsolódás elkerülését, illetve a tehetség még időben való felismerését és ápolását.
- Figyelemmel kíséri növendékei iskolai munkáját, ellenőrzi a tanulók osztályzatait, eredményeit.
- Szükség esetén segítséget nyújt tanulók magánéleti problémáiban, illetve a szülőkkel tartott kapcsolatok ápolásában is.
- A csoportvezetők kapcsolatot tartanak a szülőkkel vagy nevelőszülőkkel, illetve, a tanuló lakhelye szerinti önkormányzattal.
- Együttműködnek az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi felelősével és közreműködnek a tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények feltárásában, megszüntetésében.
- A nevelőtanárok a tanulóknak átadják az egészségük, testi épségük megőrzéséhez szükséges ismereteket, és ezek elsajátításáról meggyőződnek.
- A nevelőtanár feladata a szülők és gyerekek tájékoztatása a szociális és pályázati lehetőségekről.
- A nevelőnek tájékoztatják a tanulót és szüleit arról, hogy milyen intézkedéseket tart szükségesnek a tanuló érdekében.

Nagy hangsúlyt fektetünk az iskolai, kollégiumi agresszió megelőzésére, kezelésére és visszaszorítására. A családokkal, a nevelőkkel, a gyerekek kortársaival összefogva, úgy, hogy odafigyelünk egymásra, fejlesztjük az empátiás készségünket, érzékenyítjük magunkat bizonyos helyzetek megoldásában. Nekünk viszont itt a mikroközösségekben van tennivalónk:

Feladataink:

- pozitív szokásrendszer kialakítása a tanulóknak,
- sportolás megszerettetése,
- szakkörök biztosítása (pl. önismereti),
- figyelemfelhívás filmvetítések keretében (filmklub),
- csoporton belüli beszélgetések az agresszióról,
- egyéni elbeszélgetés agresszió tapasztalása esetén,
- családdal történő megbeszélések,
- tanárok ilyen irányú továbbképzése,

- speciális szakemberek bevonása (rendőrségi és gyermekvédelmi programok).

16. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

A beilleszkedési vagy/és magatartási nehézségekkel küzdő tanulókkal való foglalkozás során különösen fontos, hogy kiderítsük, milyen okok állnak viselkedésük hátterében, és ennek megfelelően segítsük őket nehézségeik leküzdésében. Különös figyelmet kell a visszahúzó, csendes diákokra fordítanunk az egyéni foglalkozások és a csoportos tevékenységek során egyaránt, mert problémáik sokszor rejtve maradnak, éppen visszahúzó magatartásuk miatt. Erősíteni kell a csoportokban a toleranciát, a felelősségérzetet, az egymásra figyelmet. A példamutató befogadó nevelői magatartás meggátolhatja ezeknek a tanulóknak a perifériára kerülését. Egyéni, illetve csoportos fejlesztéssel, felzárkóztató programokkal integrálódhatnak a közösségi életbe.

Ezért különösen fontos olyan változatos tevékenységek biztosítása, hogy minden kollégista érdeklődésének megfelelő elfoglaltságot találjon.

IV. A KOLLÉGIUM MŰKÖDÉSE

1. Személyi feltételek

Kollégiumunk pedagóguslétszámát az intézmény költségvetése és a Szervezeti és Működési Szabályzat határozza meg.

Egészségügyi támogatást a védőnő nyújt szükség esetén. Ezen felül a diákok rendelési időben bizalommal fordulhatnak az iskolaorvoshoz is. A rend és a tisztaság fenntartásában két takarító áll rendelkezésünkre, napi két órában.

2. A nevelőtestületről

Törekvésünk, hogy olyan nevelőtanári közösség jöjjön létre, melynek tagjai előtérbe helyezik a normativitást, a kreativitást és az önismeret fejlesztését, továbbá tiszteletben tartják diákjaink ambícióját, személyiségét. Tanáraink tudatosan töreksenek arra, hogy a tanulók tehetsége a lehető legteljesebb mértékben kibontakozzék, és minden segítséget megadnak ahhoz, hogy az esetleges hátrányokat a diákok mihamarabb behozhassák. Mindezen célokat részben a kollégiumi pedagógiai programban kidolgozott témakörök fejlesztési területein keresztül kívánják megvalósítani.

Nevelőtanáraink feladatai közé tartozik még könnyíteni tanulóink lelki terhein, segíteni őket napi problémáik megoldásában.

A munkakapcsolat és a munkahelyi légkör jó a kollégiumban, és a nevelőtanárok és az iskolában dolgozó pedagógusok között is.

3. Szakmai továbbképzésről

Célunk, hogy tanáraink rendszeresen fejlesszék tudásukat, ezért nagy hangsúlyt fektetünk a megfelelő színvonalú szakmai továbbképzésekre összhangban az intézmény továbbképzési tervével és az éves beiskolázási tervével.

4. Belső életünk szervezése

Figyelembe vesszük a 14-21 éves fiatalok életkori sajátosságait (amennyiben vidékről érkezik 14 év alatti diák, és kollégiumi elhelyezést kap, úgy külön szülői bánásmódban részesítjük). A kollégiumi szobába többnyire a hasonló életkorú, azonos nemű, hasonló mentalitású diákok kerülnek elhelyezésre, ahol a baráti kapcsolatokat figyelembe vesszük. A kollégiumban a tanulás segítségével túl igyekszünk biztosítani a sportolási, művelődési lehetőségeket is.

Kollégisták – fejlődése érdekében – a legelfogadhatóbb feltételeket biztosítjuk:

- a rendszeres tisztálkodás lehetőségeit,
- az egészségügyi ellátásukat (iskolaorvos segítségével),
- az étkezés lehetőségeit (diákélelmezésen keresztül),
- a tanulás feltételeit,
- a kulturálódás és sportolás lehetőségeit.

A napi munkánkba beépítjük a szülő és az iskola kéréseit, de elsősorban betartjuk a számunkra előírt jogi kereteket.

5. Tárgyi, környezeti feltételek, elvárások a kollégiumban

A kollégium épülete az iskola területén az oktatási épületek között található. A kollégium a földszintjén található az iskola vezetőségének irodái, a tanügy és a titkárság, illetve az iskola egyik tankönyv részé is. Az első emeleten kap helyet az iskolaorvosi szoba, ahol hétfői és szerdai napokon 12-14 óra között az iskola orvosa rendel.

Jelenleg a kollégium épületének második és harmadik szintjén laknak tanulók. A fiúk szintje a második emeleten található 14 szobával, közös használatú vizesblokkal. A lányok a harmadik emeleten kapnak elhelyezést, 10 szobában szintén közös használatú vizesblokkal. A szobák minden szinten három személyesek, egyszerű berendezésűek. A harmadik emeleten található öt felújított, két személy részére kényelmes elhelyezést biztosító, fürdőszobás szoba, az iskola érkező szállóvendégek részére. A kollégiumunk első szintjén rendelkezésre áll még 8 szoba, közös használatú vizesblokkal. Ha kifestése megtörténik, és ágyak beszerzésre kerülnek, még 24 tanulónak nyújthat elhelyezést. Nagyon szükséges lenne a szintek tisztasági fésztésére. Mivel anyagi lehetőségeink korlátozottak, ezért nagy hangsúlyt helyezünk az állagmegővésre. Tanulóink számára a hálószobáikon kívül biztosítva van teakönyv használata, de nagy szükség lenne még mosógépekre, polcokra a szobákba. Internet egy gépen elérhető a második emeleti tanulószobában, szükség lenne még több számítógépre a kor követelményeinek megfelelően.

A kollégiumban a megfelelő körülmények között élnek diákjaink. A tárgyi felszereltségünk igen alacsony, a tanulók tanulási, szabadidős tevékenységének kicsiny skáláját képes kollégiumunk biztosítani. A felvett diákok egy tanév teljes időtartamára berendezkedhetnek, és biztonságban érezhetik magukat. Az intézmény szolgáltatásai így is vonzóak mind a szülők,

mind a diákok számára. A kollégium csak sikeres pályázatokkal és forrásbővítéssel növelheti anyagi lehetőségeit.

6. Diákokról

Minden kollégista diák iskolánk tanulója. Az évközi fluktuáció alacsony 10% körüli. Korukat tekintve 14-21 évesek.

A szülői háttérrel rendelkező diákjaink Békés megye több településéről, sőt azon túlról is érkeznek hozzánk. A tanulók családi körülményei igen eltérőek. Gyakori a csonka, szétesett, egzisztenciájában elsüllyedt, munkanélküliséggel küzdő család. Mindezek a körülmények a kollégiumi nevelés, ellátás fontosságát még hangsúlyozottabbá teszik.

A fiatalok neveltségi szintje, viselkedési kultúrája eltérő. Pedagógusaink odafigyelnek a beilleszkedési és egyéb nehézségek megoldására.

Ilyen problémák:

- tanulási nehézségek főleg új diákjainknál,
- viselkedési zavarok,
- mentálhigiénés problémák,
- és a rendszeret hiánya.

Diákjaink egy része alacsony szocializációs szinttel érkezik az intézménybe. Nagyon komoly számítógép és internet függőség alakulhat ki korosztályonként.

Az együttélés komoly, elemi viselkedési szabályok megtanulását vonja maga után. Ehhez járul még a tolerancia képességük fejlesztése is.

A felmerülő problémák nagy részét nevelőtanáraink oldják meg. Szükség szerint egy-egy esetben kérnek védőnői, orvosi segítséget.

7. Tanulásról

A tanuláshoz szükséges feltételeket a kollégium minimális szinten biztosítja a diákok számára. A vidékről érkező tanulóink különböző tudásszinttel érkeznek a kollégiumba. Az új diákok esetében már szeptember végére kiderül, hogy ki szorul korrepetálásra, és ki az, akinek a tehetségét patronálni kell.

Tapasztalataink szerint a diákok tanulási módszerei nem megfelelőek, sok segítséget igényelnek. A diák számára leghatékonyabb tanulási módszerek elsajátítása különösen a kezdeti időszakban nagyon fontos. A lemaradó, valamilyen tantárgyi hátránnyal küzdő diákokat a nevelőtestület korrepetálással, ha szükséges felzárkóztatással segíti.

A diákok többsége motiválatlan a tanulásban, ezért félévkor rendszeresen sok a bukás, amelynek körülbelül a fele javítható csak ki évvégére. Ezek alapján látszik, hogy nagyon fontos a jó tanulási technika megtanítása.

8. A kollégiumi élet megszervezése

A kollégium napi munkájának, belső életének szabályozása során figyelembe vesszük a tanulókat, a szülőket valamint a tagiskolák igényeit, az intézményi szokásokat is. A diákok napi foglalkoztatásánál igazodunk az egyéni és életkori sajátosságokhoz annak érdekében, hogy a tanulók optimális testi-lelki fejlődésének feltételei biztosítottak legyenek. A kollégiumi élet megszervezésében, működtetésében a nevelőtestület mellett jelentős szerepet kap a diákönkormányzat. A diákönkormányzat vezetői és tagjai megismerik a demokratikus érdekérvényesítést, kooperatív munkát, problémamegoldás és konfliktuskezelés technikáit, módszereit.

9. A kollégium hagyományai és továbbfejlesztésének terve

A kollégium hagyományai ápolása a közösségformálást, egybetartozást, a kollégiumhoz való kötődést szimbolizálják. Fontos tehát a régi hagyományaink ápolása és új hagyományörző tevékenységeink felkarolása.

A kollégisták életével összefüggő hagyományok

- A tanulók maguk takarítják hálósobáikat, amelyet naponta szemlén értékelünk. Félévenként, szintenként a legjobb szoba díjat kap.
- A külső és belső környezetet felosztjuk a kollégiumi csoportok között, melyeket ennek megfelelően gondoznak, takarítanak.
- A nevelőtestület kiemelt figyelmet fordít a kilencedik évfolyamos tanulóink beilleszkedésére.

A kollégium nevelőtestülete a diákönkormányzat segítségével már évek óta megrendezi azokat az ünnepélyeket, amelyek nagymértékben hozzájárulnak a közösség összekovácsolódásához, a jó diák-tanár, diák-diák kapcsolat kialakításához, és a nem utolsósorban a jó hangulat megteremtéséhez. Ilyen rendezvényeink:

- Bemutató est (október)
- Orosháza város bemutatása (szeptember)
- Bundásavatás minden évben a hagyományörzés jegyében
- Karácsonyi ünnepség, Adventvárás
- Farsang
- Végzős tanulók elbocsátó ünnepsége, ballagás (április).

A megnevezett szórakoztató programjaink minden tanévben nagy sikert aratnak a diákok körében.

Egyéb ünnepek

A kollégium a nemzeti ünnepeinkre felkészíti a kollégistákat és csatlakozik az iskolai és városi rendezvényekhez.

Megemlékezések:

- Október 6. (Aradi vértanúk)
- Október 23. (1956-os forradalom kitörése)
- Február 25. (Kommunista és egyéb diktatúrák áldozatai)

- Március 15. (1848-49-es forradalom és szabadságharc kitörése)
- Március 8. (Nemzetközi nőnap)
- Április 16. (Holokauszt áldozatai)
- Június 4. (Nemzeti Összetartozás Napja)
- Pedagógus napon a diákönkormányzat köszönti a kollégium dolgozóit.

A felsorolt és eddig sikerrel megvalósított hagyományos rendezvényeinket hosszútávon is színvonalasan, minél nagyobb tanulói önállósággal kívánjuk megtartani.

Szeretnénk az eddig jól működő hagyományainkat megőrizni.

10. A kollégium kapcsolatrendszere

Feladataink eredményes megoldása érdekében rendszeres kapcsolatot tartunk a diákjaink szüleivel (személyes, levél, telefon.) szülőcsoportokkal (osztály- csoport szülői értekezletek, iskolai fogadónapok), iskolánk tanáraival, szakoktatóival, a tanulók nevelésében érintett intézményekkel, sportegyesületekkel. Szociális problémák megoldása ügyében az egyes tanulók állandó lakhelyének önkormányzatánál járunk el.

11. A belső kapcsolattartás

A kapcsolattartás rendszere, formái a különböző értekezletek, fórumok, kollégiumi gyűlések, tanácskozások.

A kapcsolattartás formái:

- vezetőségi ülés,
- nevelői értekezletek,
- nevelési értekezletek.

12. A szülőkkel, illetve a diákok törvényes képviselőivel való együttműködésről

A szülők viszonya a kollégiumhoz igen sokszínű képet mutat. A kollégisták szülei között nagyon sok a komoly szociális hátránnyal rendelkező. Legtöbbjének gondot okoz az étkezési térítési díj kifizetése. Sok helyen hiányzik a szülői szeretet, ragaszkodás is. Ez a szülői réteg tőlünk vár segítséget. A szülők jelentős része munkanélküli vagy alkalmi munkából tartja fenn családját emellett jelentős az aluliskolázottak száma.

A középiskolások szülei otthonos elhelyezést, szigorú, de elfogadható házirendet, szeretetteljes légkört, jó tanulási feltételek biztosítását, szervezett szabadidős programokat, korszerűbb tanulási eszközök biztosítását kéri a kollégiumtól. A kollégiumi tanártól elvárják, hogy tudjon a gyerekekkel bánni, kiegyensúlyozott, nyugodt személyiség legyen, a gyermekek munkáját tárgyilagosan ítélje, következetes és magas követelményeket támasztó, nagy empátiás képességgel rendelkező, szakmailag felkészült legyen

Összességében a szülők azt várják el a kollégiumtól, hogy a gyermekük a kor színvonalának megfelelő ellátásban részesüljön, a nevelőtanárok jó kapcsolatot építsenek ki a diákokkal, kísérjék figyelemmel a fejlődésüket, és maximálisan segítsék az iskolai tanulmányaik sikeres befejezését.

Az újonnan érkező diákokat év elején a szülők kísérik be a kollégiumba. Így személyesen is megismerhetjük egymást. Ezen alkalmakkor megbeszéljük a gyermekeikkel kapcsolatos kéréseiket (egészségügyi probléma, tanulási nehézség valamelyik tantárgyból stb.). Ez az évi eleji beszélgetés sokat segít a nevelőtanároknak az egész évi munkájukban. A szülői vélemények pozitív visszajelzései erősítenek végzett tevékenységünkben.

Év közben már ritka a személyes találkozás. Leggyakrabban telefonon érintkezünk a szülőkkel, ritkábban levélben vagy interneten keresztül.

A kapcsolattartás formái a szülőkkel:

- év eleji beszélgetés
- alkalmi, spontán vagy szervezett érintkezések (levelezés, telefonos)
- szülői fogadó órák
- iskolai nyílt napok
- szülői részvétel kollégiumi rendezvényeken
- gyerekek érkezése, távozása alkalmával

A szülőkkel való kapcsolattartás fejlesztési lehetőségei:

- Szülői szervezet létrehozása, fenntartása.
- A szülők kollégiummal szembeni elvárásainak rendszeres mérése, elemzése.
- A különböző kollégiumi szabályzatok megalkotásában szülői részvétel növelése.
- Az „új szülők” hatékonyabb bevonása a kollégium életébe.
- A szülők jelentősebb bevonása a kollégiumi rendezvényekre.
- A gyerekek személyi higiéniai felszerelésének és az iskolai taneszközök beszerzésének nagyobb szülői felelőssége

13. A kollégium külső kapcsolatai

A kollégium rendszeres munkakapcsolatot tart fenn a következő intézményekkel:

- a fenntartóval,
- a kapcsolódó iskolákkal,
- sportági szakszövetségekkel,
- a helyi önkormányzatokkal szükség szerint,
- egészségügyi intézményekkel,
- közművelődési intézményekkel,
- Gyermekjóléti Szolgálattal,
- Rendőrség gyermekvédelmi osztályával,
- MI-ÉRTÜNK Egyesület (gyermek segítő központ),

Kollégiumunk – a szülőkkel, a tagintézményekkel és működve – hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló eredményesen fejezze be tanulmányait választott iskolájában.

V. A KOLLÉGIUMI TEVÉKENYSÉG SZERKEZETE

1. Kötelező és választható foglalkozásainkról

A kollégium – igazodva a Kt. rendelkezéseire – a nevelési folyamat során a tanulói tevékenységeket – annak céljától, jellegétől függően – kollégiumi programok, csoportos és egyéni foglalkozások keretében szervezi. Külön figyelmet fordít a nemzeti és etnikai sajátosságokra és a sajátos nevelési igényű tanulók egyéni szükségleteire. A kollégium a foglalkozások formáját és tartalmát úgy határozza meg, hogy azok hozzájáruljanak a tanulók erkölcsi gyarapodásához, személyiségének gazdagodásához, kompetenciáik fejlesztéséhez, a közösség fejlődéséhez

A heti kötelező foglalkozást minden kolléga rendszeresen és színvonalasan megtartja. A kötelező foglalkozásokon a tanulás és a sportfoglalkozás a legjellemzőbb.

A kollégiumi nevelés során a tanulói tevékenységeket csoportos és egyéni foglalkozások keretében szervezzük attól függően, hogy mi a foglalkozás célja, jellege.

2. Felkészítő, fejlesztő foglalkozások

Megszervezése során a kollégium kitüntetett figyelmet fordít a pozitív tanulási attitűd kialakítására és megerősítésére, a kreativitás fejlesztésére, e téren is feltárja, és figyelembe veszi a tanulók személyiségének az egyéni sajátosságait, ezen belül:

3. A kötelező foglalkozások rendje

A tanulószobai foglalkozás a napi felkészülést szolgáló tevékenység, közvetlen tanári irányítással, mely meghatározott időkeretben nyugodt felkészülést biztosít megfelelő környezetben. Csoportos illetve egyéni foglalkozás keretében zajlik. A tanulószobai foglalkozáson való részvétel minden kollégista diák számára kötelező.

A kollégiumba bekerült diákok különböző alapismeretekkel rendelkeznek, hiszen az iskolák változó színvonalon oktatnak. A beérkező diákok tudásszintjét felmérve differenciáltan kell a szilenciumokat megszervezni. Úgy az egyéni tanulás, mint a közös szervezésű szilenciumok során biztosítani kell a megfelelően nyugodt körülményeket. A szilenciumra a nevelőnek és a diákoknak is rá kell hangolódni, oly módon, hogy egyéni problémáikat és iskolai élményeiket még szilencium előtt meg tudják beszélni.

Segíteni kell a diákokat a helyes időbeosztás kialakításában a hatékony tanulás érdekében. A tanulószobai munka során fokozottan kell figyelni a gyengén teljesítő diákokra. A valamilyen okból lemaradt tanulók fejlesztése, felzárkóztatása, szervezett keretben, tanári tervezéssel folyik. Érdemes kihasználni a közösségben rejlő segítő módokat is, esetenként például tanulópárok kialakításával.

A szilenciumi munka segítése és ellenőrzése kiscsoportos formában, valamint egyénileg történhet. Időpontja: hétfőtől csütörtökig 16⁰⁰– 17⁰⁰ig. Amennyiben ez az idő nem elég vacsora-idő után még 18⁰⁰ – 19⁰⁰ között szintén van lehetőség egyéni és csoportos tanulásra. A szilencium hatékonyságát biztosítjuk a foglalkozások pontos és következetes kezdésével, szilenciumi fegyelem biztosításával, a tanulmányi eredmények nyilvántartásával, a képességekhez

viszonyított tanulmányi munka és fegyelem rendszeres értékelésével, ismétlődő kikérdezéssel és gyakoroltatással, szükség esetén pótszilenciumok elrendelésével.

A csoportfoglalkozások heti rendszerességgel zajlanak hétfőtől csütörtökig 19.00-20.00 között.

Ilyenkor kerül sor a kollégium és a csoport életével kapcsolatos dolgok megbeszélésére, a végzett munka értékelésére, valamint a Kollégiumi Nevelés Alapprogramjában szereplő témák feldolgozására. Ezek a foglalkozások alkalmat kínálnak tanulóink beszédkulturájának fejlesztésére, viselkedéskulturájának az alakítására, az együttélés szabályainak a megvitatására és a tanulóink erkölcsi magatartásának formálására.

4. Speciális ismereteket adó foglalkozások:

A tanulókkal való egyéni törődést biztosító foglalkozások

Ezek a foglalkozásokon a tanulók, a nevelőtanárral való személyes, bizalmi viszony alapján feltárhatják egyéni problémáikat, ezek megoldásában számíthatnak a pedagógus tanácsaira, segítségére. Ezen felül lehetőséget teremtünk nevelési célú egyéni beszélgetésekre is.

5. Fejlesztő, felzárkóztató, tehetséggondozást segítő foglalkozások

A tanulók igen eltérő képzettségi szinttel érkeznek hozzánk, ezért fontos feladat az indulási hátrányok csökkentése. Ennek érdekében felmérjük a kiinduló helyzetet, feltárjuk a lemaradás okait, majd kidolgozzuk az egyénre szabott hatékony segítségnyújtás elvét. A tanulási folyamatot állandóan ellenőrizzük, ha kell, elvégezzük a szükséges korrekciókat.

Célmeghatározás:

- Bukásmentesség elérése.
- A belépő tanulók körében csökkenjenek az általános iskolai színvonalbeli különbségek, zárkózzanak fel a követelményekhez.

A tanulmányi munkát segítő tevékenység módszerei:

- egyéni és kiscsoportos korrepetálás (diák, szaktanár),
- szakköri munkába való bekapcsolódás.

Az ellenőrzés, értékelés módszerei:

- rendszeres napi ellenőrzés
- értékelés,
- elemző értékelés havonta a nevelőtanárok részéről csoportszinten,
- az értékelésről és a további feladatokról szükség szerint a szülők tájékoztatása

6. Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások

Szabadidős tevékenység nem célozhatja csak a rekreációt – bár ezt is szolgálnia kell – hanem a személyiségfejlesztés részeként kapcsolódik a felzárkóztatáshoz, illetve a tehetséggondozáshoz. A felzárkóztatás esélye nem csupán a tanulmányi munka fokozottabb számonkérésében, hanem azoknak a személyiségjegyeknek, az egyéni érdeklődésen keresztül történő megismerésében rejlik, amelyek sikerrel fejleszthetők, sikerélményhez juttatják a tanulót. Ennek

kerete a gazdagon szervezett szabadidős tevékenység. Módszere a személyiséghez komplex módon viszonyuló nevelői magatartás. Amennyiben a szabadidős tevékenység kellően szolgálja a tanulók személyiségének fejlesztését, a kollégiumi lét nem marad a lakóhely távolságából fakadó szükséges rossz, hanem előnyt jelentő, intellektuális többletet nyújtó lehetőséggé válik. A szabadidős tevékenységek főbb területei a kollégiumban:

7. Szakkör

A kollégium biztosít fakultatív szakköri foglalkozásokat diákjai számára, amelyek az igények mentén tanévenként változnak. Az elmúlt tanévek során az alábbi foglalkozásokból választhattak a kollégisták:

- idegen nyelv,
- rajz,
- fotó,
- sport

8. Sport

Az iskolai lehetőségek behatároltak. Szabad sportpálya található az udvaron, illetve a tornatermet is használhatják a kollégisták. Futballoznak, kézilabdáznak, és néhányan rendszeresen sportegyesületbe járnak. A sportolási lehetőségeket főleg a fiúk használják ki. Mivel a diákoknak nemcsak a tudását, de a testüket, egészségüket is fejleszteni, erősíteni kell, feladatként jelentkezik számunkra, hogy a lányokat is jobban ösztönözzük a sportolásra.

9. Pályaorientációról

Célunk, hogy segítsük pályaválasztásukat. Ennek érdekében év közben sokat beszélgetünk a társadalmi kihívásokról, és a gazdasági helyzet elvárásairól, tanuláshoz való hozzáállásról, a különböző szakmákról. Megfelelő döntés meghozatalát segíti önismeretük fejlesztése is.

10. A diákönkormányzat munkájáról

Kollégiumunk DÖK képviselői és vezetői az elmúlt években aktívan vették ki részüket a Kollégium közösségi életének megszervezésében.

Okosan, a témát átgondolva tették meg javaslatukat, illetve mondták el véleményüket.

Segítettek abban, hogy diáktársaik megértsék, és elfogadják a jogokkal és a kötelességeikkel kapcsolatos szempontokat (lásd: Házirend).

A DÖK munkáját nevelőtanár patronálta, és folyamatosan segítette. Szükség szerint a kollégium vezetője vette át ezt a szerepet (pl.: az új házirend szempontjainak és tartalmának megbeszélésekor, fegyelmi ügyek esetén, a pedagógia program megbeszélésekor egyetértési jog).

A következő tanévekben is számítunk a diákönkormányzat aktív munkájára.

11. Döntési jogkörökről

Mindenkor az érvényben lévő törvény írja elő, hogy kinek, miben van javaslattevési, véleményezési, döntési, illetve egyetértési joga.

Intézményen belül ezeket a jogköröket az SZMSZ, illetve a munkaköri leírásban van rögzítve.

A DÖK-nek a Házirend és az egyéb programok elkészítése után egyetértési joga van. Arra mindig odafigyeltünk, hogy minden döntés előtt kikértük az arra jogosultak véleményét.

12. A tantestület belső szervezettsége, információcsere, belső ellenőrzés

Mindig figyeltünk arra, hogy a nevelőmunka szervezettségét, az információcsere lehetőségeit, valamint a belső ellenőrzés módját az iskolával közös Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza.

Kollégiumon belül a belső információátadás napi szinten zajlik úgy a nevelőtestület, mint a diákok között. Ugyanez vonatkozik a külső kapcsolatainkra is.

VI. SZERVEZÉS ÉS TARTALOM

1. Tanulói felvétel

A tanuló minden tanévben írásban nyújtja be az intézmény vezetőjének felvételi kérelmét.

A kollégiumi elhelyezés iránti igényt, külön kérelemben kell benyújtani. Az elhelyezési kérelem elbírálásáról a tanulót, kiskorú tanuló esetén a szülőt, gondviselőt is értesíteni kell. A tanuló kollégiumi tagsági viszonya a felvétel elbírálásának kézhezvételétől kezdődik és a szorgalmi időszak végéig tart. Kivételt képeznek azok a kollégisták, akik gyermekvédelmi döntés alapján kerültek a kollégiumba, mert az ő kollégiumi tagságuk a gyermekvédelmi döntésben meghatározott ideig, vagy a tanulmányik végéig tart.

A kollégiumba való felvételt a férőhelyek betöltéséig mindenjelentkező esetében biztosítjuk.

A tagsági viszonyra irányuló kérelem elbírálásának szempontjai fontossági sorrendben:

- férőhely (elhelyezési lehetőség, szabad ágy)
- fegyelmi helyzet
- szociális helyzet
- az előző tanévben nem volt tartósan (min. 2 hónap) étkeztetési díj elmaradása
- a szülő nem támogatja a kollégium oktató-nevelő munkáját
- tanulmányi eredmény

Beköltözéskor a kollégista köteles orvosi igazolást hozni, hogy semmilyen fertőző betegségben nem szenved.

2. Kollégiumi jogviszony megszüntetése

A tanuló a tanév során kérheti kollégiumi tagságának megszüntetését, melyet írásban az intézmény vezetőjének nyújt be. A kiköltözés az anyagi elszámolás és a nevelőtanári ellenőrzés után lehetséges.

- tanulói jogviszony megszűnésével
- a tanév végén

- ha a tanuló kollégiumi tagságáról írásban, a szülő egyetértésével lemond, a nyilatkozatban megjelölt napon
- ha a tanulót másik kollégium átvette, az átvétel napján
- a kollégiumból kizáró fegyelmi határozat jogerőre emelkedésével
- az igazgató fizetési hátralék miatt, (étkezési térítési díj) – a szülő, tanuló eredménytelen felszólítása (legalább 2 alkalom) és a tanuló szociális helyzetének vizsgálata után – kollégiumi tagságot megszünteti, a megszűnés tárgyában hozott döntés jogerőre emelkedésének napján
- a szülő nem támogatja a kollégium oktató-nevelő munkáját

VII. A KOLLÉGIUMI NEVELÉS MINŐSÉGE EREDMÉNYESSÉGE

1. A kollégiumi nevelés eredményessége

Lényeges feladataink:

- Rendszeresen végezzük a kollégiumi pedagógusok teljesítményének értékelését, melyben kiemelt értékelési terület a kollégiumi tehetséggondozásban, illetve a hátrányok leküzdésében vállalt pedagógusi szerep, de szerepet kap az egyéb – nem közvetlenül a szakképzettséggel összefüggésben alkalmazott – tudás hasznosulása is.
- A partneri mérések, különösen a kollégiumi tanulók, illetve szülők által történő jelzések visszacsatolása segítségével történik. Intézményi önértékelés.
- A kollégiumban történő külső mérések, értékelések, különösen a fenntartói, mérések alapján történő intézkedések megtétele.
- A kollégiumi tanulók nevelésében elért eredmények mérése, értékelése, a visszacsatoló intézkedések rendszeressége.

2. A tanulók kollégiumi tevékenységének komplex értékelése

A kollégisták tanulmányi előmenetelét, szorgalmát, a tanulócsoportok tanulmányi eredményeit havonta értékeljük. Félévkor és év végén a tanulók tevékenységének értékelése az alábbi szempontok figyelembevételével, történik:

- magatartás
- szorgalom
- foglalkozásokon való részvétel
- tanulmányi munka, tanulmányi versenyeken való részvétel és eredményesség,
- sport és közösségi tevékenység
- sport és tanulmányi versenyeken való részvétel, esetleges kiemelkedő helyezés
- közösségi programok szervezése, lebonyolítása.

Az értékelést úgy végezzük, hogy a tanuló magatartása, foglalkozásokon való részvétele és tevékenysége, valamint tanulmányi munkája kapja a legnagyobb szerepet, ugyanakkor a közösségi tevékenység és a sport terén végzett munka is elismerésre kerül. Figyelembe vesszük továbbá a nevelőtanári, ügyeletes tanári, kollégiumvezetői, nevelőszándékú intézkedéseket és dicséreteket is. A tanulók egyéni értékelését nevelőtanárok végzik a fenti szempontok figyelembevételével.

Értékelő rendszerünk alapját képezi a tanulók jutalmazásának, kitüntetésének. A figyelmeztetések, és a dicsérek vonatkozásában a Házirend tartalmaz szabályokat.

Egyes tevékenységterületek értékelésének fő szempontjai:

- Magatartás: a tanuló nevelőihez, társaihoz való viszonya, Házirend, Napirend szabályainak betartása, szobarend betartása.
- Foglalkozásokon tanúsított tevékenység: foglalkozásokon való részvétel rendszeressége, tanulóaktivitása, felkészülése, ismereteinek szintje.
- Sporttevékenység: rendszeresen végzett testedzés, háziversenyeken való részvétel, kollégium képvisellete külső versenyeken, eredményesség.
- Közösségi tevékenység: diákönkormányzati tevékenység, a hálósoba rendjében való közreműködés, a kollégium érdekében végzett munka, a nevelők munkájának segítése, tanulótársak segítése, programok lebonyolításában való részvétel, a kollégium képvisellete külső programokon.
- Tanulmányi eredmény: A tanuló szorgalma: tanulmányi eredmény javítása érdekében tett tanulói erőfeszítések nagysága, tartóssága. A mindennapos felkészülés rendszeressége, a tanári segítség igénybevételének rendszeressége, gyakorisága.

Egyes tevékenységeink sikerkritériumai:

- Neveltségi szint: a fegyelmező intézkedések számának, és a szándékos rongálások mennyiségének csökkenése.
- Közösségi tevékenység: a hagyományrendszer a leírtaknak megfelelően működik.
- Tanulmányi eredményesség: a kollégium tanulóinak tanulmányi átlaga képességeiknek megfelelő szinten alakul, hatékony a felzárkóztatás, ha a kollégiumi bukások aránya az iskolai bukások arányánál kevesebb.
- Az egyéni és a csoportos foglalkozások az éves munkaterv alapján meghatározott témák szerint legfeljebb 30 % eltéréssel megvalósulnak.

VIII. CSOPORTFOGLALKOZÁSOK

A közoktatási kollégiumokban élő tanulók hagyományok és jogszabályok által meghatározott, szervezett keretek között, a kollégium erkölcsi, érzelmi és szociális védelme alatt élik iskolás és kollégiumi éveiket. A család, a családi környezet átruház bizonyos jogokat és kötelességeket a kollégiumra, mint nevelő-befogadó intézményre, illetve a kollégiumi nevelőtanárra, mint a szülőt pótolni hivatott, erre szakosodott pedagógusra. Így a kollégium egyik természetes partnere a család, mint a személyes háttérrel adó küldő, a másik az iskola, mint intézményes partner, ahol az eredményes és végzettséget adó tanulmányi munkában a kollégium segíti a tanulót.

A kollégiumpedagógia a családi, az iskolai és a bentlakásos nevelés sajátos jellemzőit tartalmazó, összesítő pedagógia. A kollégiumi nevelésben egyaránt hangsúlyos szerepet kap az egyéni képességek kibontakoztatásának támogatása, a gyermekek és fiatalok testi, lelki, szociális fejlődésének segítése az életkori sajátosságok és egyéni adottságok figyelembevételével. Törekszik a családból hozott értékek megőrzésére és fejlesztésére. Biztosítja az iskolai követelmények teljesítésére való felkészülést, a tehetséggondozást, a felzárkóztatást. Segíti a tanulók pályaválasztását, továbbtanulását, szakmatanulását, jövőjük alapozását.

A kollégiumi foglalkozások és tevékenységek átszövik és irányítják a tanulók életét. A kollégium a maga sajátos arculatával, hagyományrendszerével, foglalkozásaival, tevékenységeivel, a szabadidő megszervezésének változatos módjaival hozzájárul az ott eltöltött idő hasznos és örömteli megéléséhez.

A különböző tanulási formák biztosításával, a felzárkóztatás és tehetséggondozás változatos módjaival, követhető életviteli mintákkal, példákkal lehetővé teszi azt, hogy a kollégisták érdeklődésüknek, képességeiknek, pályairányultságuknak, szakmaválasztásuknak és tehetségüknek megfelelően tanulhassanak és készülhessenek önálló életükre.

A kollégiumi nevelésben a foglalkozások célja a kollégista személyiségének, erkölcsi habitusának és tudatosságának, jellemének, identitástudatának, önbizalmának, felelősségvállalásának, közösségi tudatának, képességeinek és érdeklődésének megalapozása és fejlesztése.

A kollégiumban az együttélés feltétele a közösen meghatározott szabályok betartása, a bizalmi légkör kialakítása a csoportban, a közösségben. A „kollégiumi közösségi tudat” kiépítése a kollégiumi közösség minőségének jelzője lehet. A jó kollégiumi légkör feltétele a kölcsönös bizalom a diákok és a pedagógusok között.

A kollégium segíti a tanulókat a kollégiumi foglalkozási tervekben meghatározott ismeretek elsajátításában, biztosítja a képességek fejlődéséhez szükséges tevékenységek, művészeti és egyéb alkotások létrehozásának feltételeit. A kollégium a kompetenciák fejlesztését úgy segíti, hogy a tematikus csoportfoglalkozások során olyan tevékenységeket szervez, amelyek által a tanulók ismeretei bővülnek, képességeik gyarapodnak, attitűdjeik pozitív irányba formálódnak. A kollégiumi foglalkozások az önismeretre, a közösségi kapcsolatok kialakítására, a szociális képességek fejlesztésére, az egyénileg hatékony tanulási módszerek elsajátítására, az egészséges életvitel kialakítására, a tágabb természeti, társadalmi környezetért érzett felelőségre nevelnek.

A kollégiumi együttélésben, foglalkozásokban és tevékenységekben a kollégista megtapasztalja a másik ember, különösen a sajátos nevelési igényű embertársai elfogadásának, segítségének és megbecsülésének a fontosságát. Megélheti a szülőföld szeretetét, a nemzeti vagy etnikai kisebbséghez, a hagyományok és értékek mentén kialakult közösséghez való tartozás biztonságát, a természeti, történelmi és kulturális örökség megbecsülését. Nyitottá és elfogadóvá tesz a hazai nemzetiségek, kisebbségek és más népek kultúrája iránt. Felkészít a közéleti szereplésre, egyéni és közösségi érdekeik és értékrendjük képviselésére.

A kollégiumi foglalkozások lehetőséget adnak arra, hogy a tanulók az iskolai nevelés és oktatásnak nemcsak a tantárgyi, hanem a tantárgyközi területeiről is ismereteket és képességeket szerezzenek, élményekben részesüljenek. A foglalkozások olyan kompetenciákat is fejlesztenek, melyek révén a tanulóknál kialakul az alkalmazkodóképesség, a tolerancia, a konfliktuskezelő képesség. A kollégium hozzájárul az egész életen áttartó tanulás megalapozásához.

IX. TEMATIKUS CSOPORTFOGLALKOZÁSOK KERETTERVE, ÉVES ÓRASZÁMA

„A kollégiumi nevelésben a foglalkozások célja a kollégisták személyiségének, erkölcsi és esztétikai ismereteinek, jellemének, önismeretének, önbizalmának, felelősségvállalásának, közösségi szellemiségének megalapozása, illetve fejlesztése.”

3. melléklet az 59/2013. (VIII. 9.) EMMI rendelethez (59/2013. (VIII.9.) EMMI rendelet 2. § 9. pontja alapján *A kollégiumi csoportfoglalkozások témakörei, éves óraszámok*)

Témakör	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	13-14. évf.
A tanulás tanítása	3	2	2	2	1
Az erkölcsi nevelés	2	2	2	1	1
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	2	2	2	1	1
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	2	2	2	1	2
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	1	1	1	1	1
A családi életre nevelés	1	2	2	3	3
Testi és lelki egészségre nevelés	2	2	2	2	2
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	2	2	2	1	1
Fenntarthatóság, környezettudatosság	2	2	2	2	2
Pályaorientáció	2	2	2	2	2
Gazdasági és pénzügyi nevelés	2	2	2	3	3
Médiatudatosságra nevelés	1	1	1	1	1
	22	22	22	20	20

A fent meghatározott cél elérésének érdekében dolgoztuk ki a törvényileg előírt területek céljait, feladatait, és fejlesztési területeit. A kollégiumi foglalkozások az iskolában már megszerzett nevelő-oktató munkát kívánják továbbfejleszteni. Foglalkozásaink témáit úgy határoztuk meg, hogy azok alkalmazkodjanak a diákok életkorához, és választott iskolájuk típusához.

1. A tanulás tanítása

A tanulás összetevőinek elsajátítása:

- időbeli és sorrendi tervezés,
- fokozatos önállóságra nevelés,
- egyénre szabott tanulási módszer elsajátítása,
- értő olvasás fejlesztése, módszerei,
- az emlékezet erősítése (ismétlés),
- rögzítési módszerek kialakítása, folyamatos gyakorlás.

Cím:	<i>A saját tanulási stílusom</i>
Nevelési cél:	<i>Tanulási módszerek elsajátítása, jog a tanuláshoz.</i>
Tartalom:	<i>Tanulási stílusok. Hatékonyság, együttműködés, önismeret.</i>

<i>Módszer:</i>	<i>kérdőív, vita, páros munka, mozaik módszer, relaxáció</i>
<i>Eszköz:</i>	<i>Nyomtatott kérdőívek, flipchart papírok, filctollak</i>
<i>Cím:</i>	<i>A tanuláshoz való viszony - motiváció</i>
<i>Nevelési cél:</i>	<i>Megtalálni azt a motiváló erőt, mely huzamosan hatékonyra teszi a tanulást. Az élethosszig tartó tanulás gondolatának elfogadása.</i>
<i>Tartalom:</i>	<i>Ki, miért jelentkezett ebbe az iskolába? Mi motiválta? Rövid fogalmazás írása, majd beszélgetés a válaszokról. Tisztában vagyunk-e céljainkkal, tudatos döntéseket hozunk-e?</i>
<i>Módszer:</i>	<i>Rövid fogalmazás, beszélgetés. Tanulási motivációs teszt kitöltése, értékelése, vita. Kinek mi a célja a tanulással? - külső motiváció: pozitív, negatív - belső motiváció, - presztízs motiváció.</i>
<i>Eszköz:</i>	<i>Tesztek.</i>
<i>Cím:</i>	<i>Tanulási stílusok</i>
<i>Nevelési cél:</i>	<i>Tanulási technikák megismerése, átgondolása, melyeknek segítségével a legrövidebb idő alatt a leghatékonyabban tudnak tanulni a diákok.</i>
<i>Tartalom:</i>	<i>A diákok reális képet kapjanak magukról, tanulási szokásaikról. Újabb módszerek kipróbálása a tanulószobai tanulás mellett egyénre szabottan. Választás a lehetőségek közül.</i>
<i>Módszer:</i>	<i>Tesztek kitöltése, értékelése: 1) Látó-halló-érező teszt (vizuális, auditív, kineztikus típusokra) 2) Tanulási stílus kérdőív Összesítés: A tesztek milyen tanulási stílust ajánlanak, amit majd kipróbálunk a gyakorlatban. Szövegfeldolgozási módszerek főleg vizuálisaknak.</i>
<i>Eszköz:</i>	<i>Kérdőívek</i>
<i>Cím:</i>	<i>A tanulás körülményei</i>
<i>Nevelési cél:</i>	<i>A minél hatékonyabb tanulás elérése.</i>
<i>Tartalom:</i>	<i>Elhárító hadműveletek – ki, milyeneket alkalmaz? A tanulást segítő külső körülmények: rend, csend, zene, fény, friss levegő. Belső körülmények: nincs éhségérzet, ráhangolódás, ellazult állapot, szemtorna, frissítő mozgások stb.</i>
<i>Módszer:</i>	<i>Tanuláshárító módszerek saját listája, ill. mintalista megbeszélése – némi önirónia. Relaxációs gyakorlat megtanítása. Ötletek frissítő mozdulatokra.</i>
<i>Eszköz:</i>	<i>Kifogáskereső módszerek listája.</i>
<i>Cím:</i>	<i>Hogyan tanuljak?</i>
<i>Nevelési cél:</i>	<i>Ismeretszerzés, gondolkodási képesség fejlesztése, ismeretszerzés képességének kialakítása.</i>
<i>Tartalom:</i>	<i>Tanulás-módszertani alapok, felmérése, megbeszélése. Beszélgetés, foglalkozás a tanulás módszereiről, lehetőségeiről. Kulcsfogalmak: motiváció, figyelem, emlékezet, gondolkodás, siker, kudarc. A kitöltött kérdőívekre általános visszajelzés. Az egyes diákok tanulási metódusára egyéni segítségnyújtás, értékelés.</i>
<i>Módszer:</i>	<i>Frontális munka, egyéni beszélgetés.</i>

<i>Eszköz:</i>	<i>Tesztlapok.</i>
<i>Cím:</i>	<i>Lényeg a lényeg</i>
<i>Nevelési cél:</i>	<i>Vázlatkészítés készségének fejlesztése.</i>
<i>Tartalom:</i>	<i>Próbálják ki a diákok a vázlatkészítést és vázlatuk használatát. Közben tegyenek szert hasznos ismeretekre játékos formában. A tanár ismerteti a játék menetét, és átadja egy rövid szöveg példányát a csapatnak. A szöveg az alkoholizmusról szól. A szöveget mondatonként értékeli a közösség.</i>
<i>Módszer:</i>	<i>Kisebb csoportok láncszerű kommunikációja.</i>
<i>Eszköz:</i>	<i>Ismeretterjesztő szöveg, papír, írószer, babzsákok, jutalom.</i>

2. Az erkölcsi nevelés

Kiemelten elsajátítandó:

- énjünk (ösztönös, tudatos),
- választás és döntés lehetőségei (szándék, különböző élethelyzetek),
- az erkölcsös cselekedet (jót jól),
- az erények (korokban vallásokban, szakmákban, különböző életkörülmények között),
- jog és erkölcs fogalma és összefüggése,
- vallás és erkölcs fogalma és összefüggése napjainkig.

<i>Cím:</i>	<i>Az erkölcs fogalmkörébe tartozó kifejezések és a gyakorlat</i>
<i>Nevelési cél:</i>	<i>Az erkölcsi döntések mögötti szándékok fontosságának felismerése.</i>
<i>Tartalom:</i>	<i>Az erkölcs szó jelentése. A felelősség, a türelem, a megértés, az elfogadás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet, a tisztesség, az önfegyelem, a mértéktartás – és ezek ellentétei.</i>
<i>Módszer:</i>	<i>Gyors gyűjtés: az erkölcs fogalmkörébe tartozó szavak, és azok ellentétei. A legyen ura című film megtekintése. A listáról mi aktualizálható a filmhez? Kérdések, vita.</i>
<i>Eszköz:</i>	<i>A legyen ura c. film (Harry Hook – 1990, 90 perc)</i>
<i>Cím:</i>	<i>A korrupció fogalma, erkölcsi megítélése</i>
<i>Nevelési cél:</i>	<i>Érzékenység növelése, vitakészség és kommunikációs készségek fejlesztése.</i>
<i>Tartalom:</i>	<i>Erkölcsi értékek mélyítése:</i> <ul style="list-style-type: none"> - a korrupció fogalma, - környezetünkben előforduló magyar példák: bliccelés, számla nélkül jó lesz? - A vita tételmondata „Ha nagy leszek.” <i>Cél, hogy a vitának köszönhetően a diákok pontosan megértsék a korrupcióból és a csalásból adódó következményeket.</i>
<i>Módszer:</i>	<i>Ismereteikből adódó témáról beszélgetés.</i>
<i>Eszköz:</i>	<i>Újságcikkek.</i>
<i>Cím:</i>	<i>Determináció és szabadság</i>
<i>Nevelési cél:</i>	<i>Tudatosítani a diákokban, hogy az erkölcsös magatartás érték, és hogy szabadságunkban áll etikusán élni.</i>
<i>Tartalom:</i>	<i>Az embert több vonatkozásban meghatározzák, vagy legalábbis erősen</i>

	<i>befolyásolják körülményei. Jean-Paul Sartre amellett érvel, hogy ennek ellenére van legalább egy olyan vonatkozása az emberi életnek, amelynek terén szabadsága nem korlátozható, mégpedig az etika. Mindig dönthetünk úgy, hogy azt tesszük, amit jónak látunk. Jean-Paul Sartre: Determináció és szabadság stb.</i>
<i>Módszer:</i>	<i>Szövegelemzés.</i>
<i>Eszköz:</i>	<i>Fénymásolatok, írószer</i>
<i>Cím:</i>	<i>Az egzisztencializmus</i>
<i>Nevelési cél:</i>	<i>A kommunikációs kompetenciák, a kooperatív tanulás fejlesztése, együttgondolkodás a témáról, etikai kérdések.</i>
<i>Tartalom:</i>	<i>Mi a lét? Mi a szabadság? Ötletek összegyűjtése, megbeszélése. Fogalmak: szabadság, felelősség, döntés, elidegenedés, létezés, tragikum, bűn, szorongás, halál, individuum.</i>
<i>Módszer:</i>	<i>Brainstorming, kiscsoportos munka (fogalmak megbeszélése).</i>
<i>Eszköz:</i>	<i>Témakártyák, papír, írószer.</i>

3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Elfogadása:

- EU-ban, nemzetiségek, nemzetiségi, etnikai csoportok,
- hazánk nemzeti és kulturális értékei, világörökség,
- nemzeti ünnepeink,
- Himnusz, Szózat, zászló, címer, korona, jogar stb..

<i>Cím:</i>	<i>Nemzeti összetartozás</i>
<i>Nevelési cél:</i>	<i>Ismerjék fel a diákok a közösségi összetartozás közös értékeit, ismerjék nemzeti szimbólumainkat.</i>
<i>Tartalom:</i>	<i>Nemzet – állam – nemzetiség. Mi köti össze egy nemzet tagjait? Miért fontosak a gyökereink? Fontosak? Történelmi városaink, emléknepok, ünnepnapok. Nemzeti jelképeink.</i>
<i>Módszer:</i>	<i>Fogalommagyarázat előzetes felkészülés alapján, gyors listakészítés, vita.</i>
<i>Eszköz:</i>	<i>Kártyák készítése, projektor, papír, toll.</i>
<i>Cím:</i>	<i>Mint a tenyeremet? Lakóhelyem bemutatása</i>
<i>Nevelési cél:</i>	<i>A diákok ismerjék és értékeljék településük kultúrtörténetét, hagyományait, természeti látnivalóit.</i>
<i>Tartalom:</i>	<i>Minden diák mutassa be lakóhelyét a lehető legváltozatosabb módszerekkel. (Építészeti, természeti látnivalók, a település híres szülöttei, népszokások, nemzetiségi hagyományok, legendák, ételek, italok, hungarikumok, termények, ipari termékek stb.)</i>
<i>Módszer:</i>	<i>Akik ugyanazon a településen élnek, dolgozzanak össze.</i>
<i>Eszköz:</i>	<i>Projektor.</i>
<i>Cím:</i>	<i>Légy büszke!</i>
<i>Nevelési cél:</i>	<i>Gondolkodási készségek fejlesztése, az én tudat erősítése.</i>
<i>Tartalom:</i>	<i>Híres magyarok, híres volt diákok.</i>

	<i>Általános történelmi áttekintés Magyarországról. A jelenlegi gazdasági helyzetről. A társadalmi folyamatok felvázolása. Fontos fordulópontok és az azokhoz köthető nevek. Saját iskolánk falai közül milyen hírességek kerültek ki: Németh Imre,</i>
<i>Módszer:</i>	<i>Gyűjtőmunka végzése, beszélgetés.</i>
<i>Eszköz:</i>	<i>Papír, toll.</i>
<i>Cím:</i>	<i>A magyar nemzeteszmé tehertételei</i>
<i>Nevelési cél:</i>	<i>Föltérképezni, hogy a nemzeteszmét milyen ideológiai körítéssel szokás tálni.</i>
<i>Tartalom:</i>	<i>A modern nemzetfogalom szerint a nemzethez való tartozás elsődleges forrása a személyes döntés. A magyarság nemzeteszménye a következőkkel szokott társulni: katolicizmus, vagy keresztény gondolkör, tudománytalan, ezoterikus ősmagyarkodás, cigányellenesség, antiszemitizmus, a Holokauszt relativizálása és más rasszista jellegű előítéletek.</i>
<i>Módszer:</i>	<i>Irányított tisztázó beszélgetés.</i>
<i>Eszköz:</i>	<i>Tábla, kréta,</i>

4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

- Az Alkotmány: alaptörvény, államterület, az alkotmány fő fejezeti.
- Választási rendszer: választójog, parlamenti választások, a modern parlamenti demokrácia, önkormányzati választások.
- A magyar állampolgárok jogai és kötelességei.
- Országgyűlés.
- Igazságszolgáltatás.
- Honvédelem.
- Diákönkormányzat.
- A demokratikus kormányzat:
 - köztársasági elnök,
 - alkotmánybíróság,
 - nyilvánosság, a hatalmi ágak megosztása

<i>Cím:</i>	<i>Az országok kormányzási módjai</i>
<i>Nevelési cél:</i>	<i>A diákok bővítsék tudásukat a különböző kormányzati formákról, gondolják végig azok hatását a társadalomra.</i>
<i>Tartalom:</i>	<i>Kormányzati alaptípusok: monarchia, demokrácia, diktatúra, teokrácia, anarchia. A kártya meghatározásai alapján kitalálni a kormányzati típust.</i>
<i>Módszer:</i>	<i>Történet, páros munka, megbeszélés, vita.</i>
<i>Eszköz:</i>	<i>Kártyákon a kormányzati alaptípusok meghatározása.</i>
<i>Cím:</i>	<i>A demokrácia működése</i>
<i>Nevelési cél:</i>	<i>A diákok ismerkedjenek a demokratikus állam főbb elemeivel, az emberi és állampolgári jogokkal.</i>
<i>Tartalom:</i>	<i>Demokrácia, választójog, választás, parlament, hatalmi ágak, alkotmány, állampolgári jogok, jogállam, állampolgári részvétel.</i>
<i>Módszer:</i>	<i>A diákok előzetes felkészülése és ismeretközlése a fogalmakról. Az emberi jogok listájának összevetése az állampolgári jogokkal.</i>

	<i>Beszélgetés.</i>
<i>Eszköz:</i>	<i>Újságcikk az állampolgári részvételről, videofilm – Varnus Xavér: Miért fontos az állampolgári részvétel? Emberi jogok listája.</i>
Cím:	A Parlament
<i>Nevelési cél:</i>	<i>Jogok, ismeretek bővítése, felelősségtudat fejlesztése.</i>
<i>Tartalom:</i>	<i>A magyar parlamentáris demokrácia története. A demokrácia alapvető fogalma. Magyarország demokratikus államberendezkedésének előzményei: királyság, Rákóczi-szabadságharc, 1848-as forradalom és szabadságharc, az I. és II. világháború következtében létrejövő társadalmi változások, '56-os forradalom, rendszerváltás.</i>
<i>Módszer:</i>	<i>A diákok előzetes felkészülése egy-egy témából.</i>
<i>Eszköz:</i>	<i>A diákok által választott eszköz.</i>
Cím:	Milyen a magyar Parlamentben
<i>Nevelési cél:</i>	<i>Ismeretszerzés.</i>
<i>Tartalom:</i>	<i>Hogyan érvényesül a mindenki egyenlő alapelve az országgyűlésen? Hogyan helyezkednek el az egyes pártok az ülésteremben? (www.parlament.hu/internet/)</i>
<i>Módszer:</i>	<i>Megfigyelés.</i>
<i>Eszköz:</i>	<i>internet, kivetítő, esetlegesen kirándulás a Parlamentbe.</i>
Cím:	Demokrácia
<i>Nevelési cél:</i>	<i>A demokratikus döntés folyamatának megtapasztaltatása, mintaadás.</i>
<i>Tartalom:</i>	<i>A demokratikus döntésnél a többség akarata érvényesül. A témáról minden érintettet megfelelően tájékoztatni kell. Lehetővé kell tenni minden álláspont egyenlő mértékű kifejtését. Olyan döntésre kell törekedni, amely minden érintett számára elfogadható.</i>
<i>Módszer:</i>	<i>Csoport életéből kiemelt események megbeszélése játékos helyzetgyakorlatok formájában.</i>
<i>Eszköz:</i>	<i>Számítógép internet kapcsolattal (esetleg Skype kapcsolat).</i>

5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

- Adottság, készség, jártasság, tehetség, siker.
- Érdeklődés.
- Öntudat, önbizalom, önuralom.
- Vérmérséklet, jellem.
- Énjeink (ösztönös, tudatos).
- Büszkeség, gőg, tartás, emberi méltóság.
- Másik ember személyiségének tisztelete.

Cím:	Önismeret és közösségi élet
<i>Nevelési cél:</i>	<i>„A megalapozott önismeret hozzájárul a boldog, egészséges és kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.” (Alapprogram)</i>
<i>Tartalom:</i>	<i>Önismeret: a fogalom tisztázása. Az önismeret szintjei: énképem, mások képe rólam, személyiségjegyek és társas kapcsolatok, egyéni érdek, csoportérdek, alkalmazkodás, kollégiumi együttélés, tapintat, figyelmesség, önuralom.</i>

<i>Módszer:</i>	<i>Fogalmak megbeszélése, teszt – énkép másként, szituációs játékok.</i>
<i>Eszköz:</i>	<i>Tesztek előkészítése, toll, papír.</i>
<i>Cím:</i>	<i>Aktivizáló játékok tanulása</i>
<i>Nevelési cél:</i>	<i>A csoportmunkában való boldogulás fejlesztése, empátia fejlesztése.</i>
<i>Tartalom:</i>	<i>A csoporttudat fejlesztése: Játékot tanulnak, amelyeket a későbbiek során akár tanóra, akár kollégiumi csoportfoglalkozás alkalmával tudnak használni. (Székfogó, kő-papír-olló)</i>
<i>Módszer:</i>	<i>Közös játék a tanulókkal.</i>
<i>Eszköz:</i>	<i>Játékhoz szükséges felszerelések.</i>
<i>Cím:</i>	<i>Szeretném bemutatni a barátomat!</i>
<i>Nevelési cél:</i>	<i>Alapvető illemszabályok tisztázása, alkalmazása, a csoportkohézió erősítése, egymás jobb megismerése, közös élmények által.</i>
<i>Tartalom:</i>	<i>A tanár írásban vázol néhány kis jelenetet szereposztással. Adekvát köszönésformák, bemutatkozás, kézfogás, a viselkedés elemi szabályai.</i>
<i>Módszer:</i>	<i>Helyzetgyakorlatok megvitatása.</i>
<i>Eszköz:</i>	<i>Szék, papír, írószer, illemtankönyv.</i>
<i>Cím:</i>	<i>Csapatépítő játékok</i>
<i>Nevelési cél:</i>	<i>Egymás tisztelete, elfogadása. A csoportban a jó hangulat kialakítása.</i>
<i>Tartalom:</i>	<i>„Jó vagyok ebben...” játék. „Szépséges Szabolcs és Bátor Bence – csapatépítő játék.</i>
<i>Módszer:</i>	<i>„Jégtörő”, csapatépítő játékok, kooperatív munka.</i>
<i>Eszköz:</i>	-

6. A családi életre nevelés

- A családi közösség jellemzői: családtagok száma, életkora, foglalkozásuk, életmódjuk.
- Kapcsolat a családon belül: szülők, gyerekek, nagyszülők, unokák.
- Egyéb rokoni kapcsolatok: szülők testvérei, unokatestvérek stb.
- Kinek, mi a feladata házimunkában.
- Nemi érettség, szerelemre érettség.
- Szerelem: tisztaság, szüzesség, önmegtartóztatás, önkielégítés, (orvos).
- Vágy, vonzalom, fellángolás.
- Udvarlás, együtt járás, jegyesség.
- Házasság: otthonteremtés, jogi és erkölcsi szövetség, családtervezés. Bizalom, boldogság.

<i>Cím:</i>	<i>A kulturált párkapcsolat kialakítása, a család szerepe, a szülői szerep.</i>
<i>Nevelési cél:</i>	<i>A tanulók ismerjék meg a család, mint a legkisebb társadalmi egység fogalmát, működését.</i>
<i>Tartalom:</i>	<i>A férfi és női szerep. A család, mint érzelmi kötelék. Az utódok gondozása a családban. A helyes párkapcsolati kultúra jellemzőinek felismerése.</i>
<i>Módszer:</i>	<i>Egyéni beszélgetés, szerepjáték, kérdőív (anonim) kitöltése, kollégiumi foglalkozás keretében.</i>
<i>Eszköz:</i>	<i>film</i>

Cím:	<i>A család jelentősége az egyén életében</i>
Nevelési cél:	<i>Tudatosuljon a család szerepe a szocializáció folyamatában, illetve a felelősségvállalás fontossága a jól funkcionáló családokban.</i>
Tartalom:	<i>Identitás. Mi a család? Családtípusok. A család funkciói. Családi munkamegosztás.</i>
Módszer:	<i>Fogalmazás: számukra mi a család, kinek van saját, rendszeres feladata otthon? Milyennek képzelik leendő családjukat, gyerekek, munkamegosztás. A fogalmazások megbeszélése (eset ismertetés)</i>
Eszköz:	<i>Identitás-táblázat kivetítése, vagy táblarajz, papír, toll.</i>
Cím:	<i>Elhagyott az apukám, anyukám</i>
Nevelési cél:	<i>Érzékenyítés, kommunikációs készségek fejlesztése, konfliktuskezelés, társas kapcsolatok kialakításának igénye.</i>
Tartalom:	<i>Atomizálódó család. Kerekasztal beszélgetés kezdeményezése napjaink társadalmi változásairól, amelyek a családot is érintik. Kulcsfogalmak: társadalom, család, szocializáció, viselkedésminta.</i>
Módszer:	<i>Esetmegbeszélés.</i>
Eszköz:	-
Cím:	<i>A családi közösség előnyei</i>
Nevelési cél:	<i>Főlkeltetni a diákok érdeklődését a családtervezés kérdései iránt. Tudatosítani a családban élés előnyeit.</i>
Tartalom:	<i>A tartós kapcsolat és a gyerek, mint érték. A szülőknek, és a gyerekeknek is jó. Ha számíthatnak a nagyszülők támogatására.</i>
Módszer:	<i>Személyes élmények megosztása, irányított beszélgetés, fotó, faliújság készítése.</i>
Eszköz:	<i>Papír, írószerszám, tábla, kréta, kartonlap, filctoll, olló stb.</i>

7. A testi és lelki egészségre nevelés

- A testi és lelki egészség összefüggése.
- Egészséges táplálkozás.
- Orvosi felügyelet: (betegség, fertőzés, fogfájás stb.) szűrővizsgálatok, védőoltás.
- Öltözködés.
- Stresszmentes élet: komfortérzet, közérzet, személyi és környezeti higiénia.
- A sport fontossága.

Cím:	<i>Higiénia a kollégiumban</i>
Nevelési cél:	<i>A megfelelő higiénias magatartás segítése a közösségben.</i>
Tartalom:	<i>A közös fürdő, mosdó használatának higiénias szabályai. Egymás holmijának (ruha, cipő, papucs, törölköző) használata, esetleges következmények. Szobák rendben tartása, romlott élelmiszerek a hűtőben, bőr-, köröm- és hajápolás (természetes szerek). Mit gondolsz a kollégiumban jellemző higiénias állapotokról?</i>

	<i>Ha nem vagy elégedett, mit gondolsz, ki az oka a fennálló állapotnak?</i>
<i>Módszer:</i>	<i>Beszélgetés, iskolaorvos meghívása.</i>
<i>Eszköz:</i>	<i>Környezetük megtekintése.</i>
<i>Cím:</i>	<i>Drog</i>
<i>Nevelési cél:</i>	<i>Megelőzés.</i>
<i>Tartalom:</i>	<i>A tinédzsereket veszélyeztető legfontosabb drogokról: marihuána, szipuzás, partydrogok. Lelki, testi, társadalmi problémák. Visszautasítás.</i>
<i>Módszer:</i>	<i>Papírszeletekre írt összegyűjtött negatív hatások, majd táblázat szituációs gyakorlat a csoportokban.</i>
<i>Eszköz:</i>	<i>Öntapadós jegyzetlapok, projektor.</i>
<i>Cím:</i>	<i>Az alkoholfogyasztás kultúrája és veszélyei</i>
<i>Nevelési cél:</i>	<i>A diákok tegyenek szert ismeretekre az alkoholtartalmú italokról, azok fogyasztásáról. Legyenek tisztában az alkoholfogyasztás mellékhatásaival.</i>
<i>Tartalom:</i>	<i>Az alkoholfogyasztás társadalmunk egyik legáltalánosabb szokása. Fontos szerepe van kultúrtörténetünkben, művészi alkotásokban, és a mindennapi társas érintkezésben. Az alkoholfogyasztás az egyik legnagyobb veszélyforrás. Az alkoholizmus kialakulása, következményei. Miért különösen veszélyes az alkoholfogyasztás serdülőkorban?</i>
<i>Módszer:</i>	<i>Egyéni kutatás, beszámolók.</i>
<i>Eszköz:</i>	<i>Papír, írószerszám.</i>

8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

- Családon és ismerősökön belül: szülő-gyerek, testvér-testvér, házastársak, rokonok, barátok stb.
- Egyéb kapcsolatok mások segítségére: munkatársi, nemzethez tartozás.
- Felelősség még: önmagunkért, utódainkért, az állat és növényvilágért, környezetünkért.
- Önkéntes alapon egymás kölcsönös segítése, konfliktushelyzetek megoldása.

<i>Cím:</i>	<i>A kirekesztés az iskolában (Bullying=iskolai zaklatás, erőszak, megaláztatás, tartósan ugyanarra a személyre irányul)</i>
<i>Nevelési cél:</i>	<i>Toleranciára nevelés</i>
<i>Tartalom:</i>	<i>Figyelemfelhívás az erőszakra. Fejlesztani a tudást a bullyingról és annak következményeiről.</i>
<i>Módszer:</i>	<i>Képességek fejlesztése, konfrontálódási helyzetgyakorlatok</i>
<i>Eszköz:</i>	<i>Fénymásolatok valódi történet leírásával</i>
<i>Cím:</i>	<i>A hátránnyal élők iránti felelősség</i>
<i>Nevelési cél:</i>	<i>Alakuljon ki segítő magatartás a fogyatékkal, hátrányos helyzetben élők iránt.</i>
<i>Tartalom:</i>	<i>A hátrányos helyzet fogalma. A fogyatékos fogalma, fajtái. Törvények a fogyatékkal élők támogatására. Törvényileg elrendelt önkéntes munka – vélemény, esetleges tapasztalatok. Viselkedés fogyatékosok jelenlétében.</i>

Módszer:	<i>Előzetes kutatómunka: törvények, előírások. Vita a szegregálásról vagy integrálásról. Esetismertetések, szituációs játékok. Videofilm (6 perc): gimnazisták járnak Bagra cigánygyerekeket tanítani, korrepetálni.</i>
Eszköz:	<i>Projektor, videofilm.</i>
Cím:	<i>Miért válnak az emberek aktív állampolgárrá?</i>
Nevelési cél:	<i>Civil szervezetek társadalmi szerepének fontossága.</i>
Tartalom:	<i>Társadalmi cselekvés, aktív állampolgár, civil szervezetek.</i>
Módszer:	<i>A diákok csoportban dolgozva összeállítanak egy történetet, majd feltevéseket gyűjtenek a társadalmilag motivált viselkedésre.</i>
Eszköz:	<i>Cédulák a történethez.</i>
Cím:	<i>Mindenki hibázhat.</i>
Nevelési cél:	<i>Szociális kompetenciák fejlesztése, felelősségtudat fejlesztése.</i>
Tartalom:	<i>Látogatás a hajléktalanoknál, szociális otthonban A foglalkozás rendhagyó módon, külső helyszínen zajlik (A foglalkozás előtt tájékoztatjuk a szülőket, és a diákokat is! Ha valaki teljes mértékben elzárkózik a programtól, jelen esetben kivételt élvez.)</i>
Módszer:	<i>Az intézmény vezetője rövid felvilágosítást tart a témáról, különösen kiemelve ennek gyakorlati oldalát.</i>
Eszköz:	<i>Diákokkal egyeztetve, amit szívesen adnának (étel, ital, ruha stb.)</i>
Cím:	<i>Jót tenni jó!</i>
Nevelési cél:	<i>Reális gyakorlatba ültetve lehetőség szerint megtapasztalni az önkéntes munka, a személyes felelősségvállalás külső és belső jelentőségét és örömet.</i>
Tartalom:	<i>Az önkéntes munka, a személyes felelősségvállalás az egyénnek erkölcsi örömmel, a közösségnek konkrét haszonnal jár. Magában is ad, másoknak is ad. A vállalatot igényesebbé teheti. A közösségnek hasznot nyújt.</i>
Módszer:	<i>Egyéni, személyre szabott feladatok kitalálása, megvitatása. Faliújság készítés.</i>
Eszköz:	<i>Papír, írószer, karton, filctoll, olló, ragasztó.</i>

9. Fenntarthatóság, környezettudatosság

- Az éghajlat, az időjárás változásai miatt létrejött környezeti változások (szél, árvíz, cunami stb.).
- A víz és a szél felszínalakító hatása.
- Környezetünk élővilága: növények, állatok.
- Vörös iszap katasztrófa,
- Arborétum, nemzeti értékeink megvédése.
- A Föld, mint egységes rendszer, melyben az ember él, ez maga után vonja az erőforrások ésszerű felhasználhatóságát.
- Ökológiai lábnyom.

Cím:	<i>Milyen viszonyban vagyunk ma a környezetünkkel?</i>
Nevelési cél:	<i>A természet tisztelete.</i>
Tartalom:	<i>Hogyan viszonyultak a természethez a 100 évvel ezelőtt élt emberek? Átvehető-e valami az ő életmódjukból?</i>

	<i>Szemléletváltás és okai. Tehetünk-e mi diákok valamit a környezetünkért?</i>
<i>Módszer:</i>	<i>Előre kiadott feladatok alapján anyaggyűjtés (beszámolók, fotók, filmrészek).</i>
<i>Eszköz:</i>	<i>A feladathoz ki, mivel rendelkezik.</i>
<i>Cím:</i>	<i>A természet és környezetünk tisztelete</i>
<i>Nevelési cél:</i>	<i>Mindannyian tehetünk valamit a tágabb és szűkebb környezetünkért.</i>
<i>Tartalom:</i>	<i>Milyen viszonyban vagyunk a környezetünkkel, hogyan voltak vele a 100 éve élt emberek? Átvehető-e valami az ő életmódjukból? Szemléletváltozás kezdődött, zajlik. Mi az oka? 1. csoport: Hogyan éltek, 60-100 évvel ezelőtt faluhelyen? Hogyan nézett ki egy falusi porta? Mit, hol tároltak, hogyan táplálkoztak (állattartás, kaszálás, komposztálás, szerves trágya, vegyszermentes, természetes alapanyagok – életritmus összhangban a természet változásának ritmusával). 2. csoport: Miért, mitől lett teljesen más a mai ember életmódja, energiafelhasználása? Mit vehetnénk át a régiektől? Energiatakarékosság az otthonunkban, szűkebb környezetünkben. (javaslat: környezetbarát-termék.hu honlapon a környezetbarát élet menüpont a hová helyezzük a hűtőt címszótól a mosás, vízfelhasználás címszóig). 3. csoport: Öko címkék. Hol, mit, hogyan vásároljunk? Környezetbarát praktikák a lakás rendben tartásához.</i>
<i>Módszer:</i>	<i>Két-három rövid, csattanós szlogen költése a témában.</i>
<i>Eszköz:</i>	<i>Internet, Szennyvíz tisztítótele, komposztáló telep meglátogatása.</i>
<i>Cím:</i>	<i>Egy Földünk van</i>
<i>Nevelési cél:</i>	<i>Társadalmi és gazdasági ismeretek bővítése. Cél, hogy kialakuljon a diákokban a környezethez való pozitív kötődés, és a környezet tisztelete.</i>
<i>Tartalom:</i>	<i>Alapfogalmak a környezetvédelemben. A környezetvédelemhez kapcsolódó fontosabb fogalmak, jelenségek, egymásra ható folyamatok megismertetése a diákokkal. Kulcsfogalmak: ökológiai lábnyom, környezetszennyezés, prevenció, egyéni felelősség.</i>
<i>Módszer:</i>	<i>Egyéni felkészülés. Az anyag ismertetése, megbeszélése.</i>
<i>Eszköz:</i>	<i>A fentiek elkészítése diákfüggő.</i>
<i>Cím:</i>	<i>Ökológiai lábnyomba se léphetsz!</i>
<i>Nevelési cél:</i>	<i>Hozzájárulás a környezettudatosság kialakulásához, erősödéséhez.</i>
<i>Tartalom:</i>	<i>Az emberiség már nem is olyan hosszú távon is fenntarthatatlan módon gazdálkodik a természet javaival. Az államok politikai vezetése nem tud, vagy nem akar eredményesen fellépni ez ellen a folyamat ellen. A küszöbön álló ökológiai katasztrófák elkerülésének esélyét az önkorláto-</i>

	<i>zás jelentené. Elkerülhetetlen az egyes ember személyes felelőssége.</i>
<i>Módszer:</i>	<i>A résztudások összegyűjtésével, kollektivizálásával lehetőségpaletta kialakítása.</i>
<i>Eszköz:</i>	<i>Papír, írószer, számítógép internet kapcsolattal.</i>

10. Pályaorientáció

Egyénileg a pályaválasztási lehetőségek felmérése. A pályamódosítás szükségszerű elfogadása.

Legyen képes a diák megérteni a munkahelyi feladatokat (kollégiumi feladatokat, elvárásokat). Képességek felmérése, érdeklődési területek felmérése.

Ismerjék meg a választott pályát:

- szakmai terület,
- képesítés,
- foglalkozás,
- beosztás,
- munkakör stb.

Az ember választott munkája és a társadalmi elvárások összefüggései:

Az álláskeresés technikái:

- biztos fellépés,
- önéletrajz írás,
- kísérőlevél.

Felvétel esetén:

- tisztázni a feladatokat, és az elvárásokat,
- odafigyelni, hogy mit tartalmaz a szerződés,
- ha minden rendben, fontos lépés a beilleszkedés.

<i>Cím:</i>	<i>Hova tovább? – Rendhagyó pályaválasztási tanácsadás</i>
<i>Nevelési cél:</i>	<i>Döntési mechanizmusok elősegítése.</i>
<i>Tartalom:</i>	<i>Rendhagyó pályaválasztási tanácsadás egymásnak a továbbtanulásról.</i>
<i>Módszer:</i>	<i>Egyéni beszámolók, beszélgetés, vita, szerepjáték</i>
<i>Eszköz:</i>	<i>Pályaválasztási brosrák</i>
<i>Cím:</i>	<i>Vágyak és realitások</i>
<i>Nevelési cél:</i>	<i>A diákok ismerjék saját képességeiket, hogy minél határozottabban körvonalazódjon majdani pályájuk iránya</i>
<i>Tartalom:</i>	<i>Vágyak, realitások. Vannak-e már elképzelések? Mit tudok a választani tervezett foglalkozásról? Mi érdekel? Mire vagyok képes? Mivel lennék elégedett? Cím: Mit mesélek majd a 20 éves érettségi találkozón? Mit mesél majd XY a 20 éves érettségi találkozón?</i>

<i>Módszer:</i>	<i>Fogalmazás, tesztek kitöltése, az érdeklődési körök és a képességek összehasonlítására.</i>
<i>Eszköz:</i>	<i>Tesztek előkészítése.</i>
<i>Cím:</i>	<i>Család, nemek, munka</i>
<i>Nevelési cél:</i>	<i>A nők jogainak megismertetése, nemek közötti különbségekről szóló tudás szerzése, kritikai gondolkodás fejlesztése.</i>
<i>Tartalom:</i>	<i>Munka, nemi kérdések, diszkrimináció, intolerancia, a munkahelyeken való jogi kirekesztés a nőkkel szemben. A családhoz és házassághoz való jog, a választott munkához való jog, szabadság joga.</i>
<i>Módszer:</i>	<i>Szituációs játék, csoportmunka (megbeszélés).</i>
<i>Eszköz:</i>	<i>Papír, írószer, kártyák.</i>
<i>Cím:</i>	<i>„Légy, ami lennél!”</i>
<i>Nevelési cél:</i>	<i>Szemponthoz adni, késztetést ébreszteni a pályaválasztáshoz.</i>
<i>Tartalom:</i>	<i>Pályaválasztáskor nem szabad, hogy parciális szempontok eltérítsenek fő céljaidtól. Abból kell kiindulnod, hogy az életben mit szeretnél elérni. Ennek érdekében járj utána a számodra fontos információknak, fejleszd önismeretedet, térképezd föl lehetőségeidet.</i>
<i>Módszer:</i>	<i>Gondolkodási folyamat, közös megbeszélés, szavazás.</i>
<i>Eszköz:</i>	<i>Papír, írószer.</i>

11. Gazdasági és pénzügyi nevelés

Háztartáson belüli gazdálkodásról (a pénzszerzés formái):

- Munkával szerzett jövedelem,
- Nem munkával szerzett jövedelem (nyeremény útján, örökségből, stb., stb.),
- Családi munkamegosztásból (ki dolgozik bérért), ezt hogyan tudják beosztani stb.
- Létszámszükségletű kiadások, megtakarítás,
- A megtakarítás formái,
- A hitelfelvétel lehetőségei (előnye, hátránya).

A piacról:

- Ifjúsági hitelkártyák használata,
- Hitelképes gazdálkodás,
- Munka – szabadidő - életszínvonal.

A vállalkozásról:

- Tevékenységi kör, tulajdon formái,
- Alapításának feltételei (ötlet, terv, piac, források),
- Siker, kudarc.

Nemzetgazdaság:

- A gazdasági teljesítmény szerepe az életszínvonal alakulásában,
- Infláció következménye,
- Költségvetés, költségvetési hiány,
- Adó és fajtái,
- Adókulcs.

Külgazdálkodás:

- Az EU tagság előnyei és hátrányai,
- Kapcsolatok fajtái a külkereskedelemben,
- Világbank.

Cím:	Alapvető pénzügyi ismeretek
<i>Nevelési cél:</i>	<i>A tanulók ismerjék a pénz fogalmát, ismerjék a valuta és a deviza közötti különbséget, pénzügyi alapfogalmak</i>
<i>Tartalom:</i>	<i>A magyarországi pénzintézetek működésének ismeret. Az európai valuták története, az Euró, mint fizetőeszköz. A családban felvett hitelekéről.</i>
<i>Módszer:</i>	<i>Egyéni beszélgetés, következtetés, értékelés.</i>
<i>Eszköz:</i>	<i>prospektusok,</i>
Cím:	Az infláció, a kamat, a THM fogalma
<i>Nevelési cél:</i>	<i>Ismerje a fenti fogalmakat, és ezek összefüggéseit, illetve a különbségeket.</i>
<i>Tartalom:</i>	<i>A pénzügyi tranzakciók pontos ismerete. A körültekintő pénzügyi manőverek működése. Az átgondolt tervezés fontossága (az „apró betűs” részek ismerete). Az indokolt és reális hitelfelvétel.</i>
<i>Módszer:</i>	<i>Külső banki szakember meghívása.</i>
<i>Eszköz:</i>	<i>Közgazdasági alapismeretek középiskolásoknak c. tankönyv bemutatása</i>
Cím:	A családi költségvetés megtervezésének fontossága
<i>Nevelési cél:</i>	<i>A tanulóban ki kell alakítani a tervezés és a felelősség fontosságát a pénzügyeikben.</i>
<i>Tartalom:</i>	<i>A bevételek és a kiadások egyensúlya. Az anyagi biztonság megteremtése. A felelőtlen pénzügyi tranzakcióktól való tartózkodás. Hogyan tervezem meg a költségvetésemet. Melyek a legfontosabb havi kifizetendők (villany, gáz, fűtés stb.)? Milyen hosszú távú befektetéseket ismernek (életbiztosítás, lakáskassza stb.).</i>
<i>Módszer:</i>	<i>Előadás (pénzügyi szakember meghívása).</i>
<i>Eszköz:</i>	<i>Heti Világgazdaság irányadó cikkeinek feldolgozása.</i>
Cím:	A családi gazdálkodás
<i>Nevelési cél:</i>	<i>Ismerkedjünk az ésszerű családi gazdálkodás kialakításának módszereivel.</i>
<i>Tartalom:</i>	<i>A gazdaság és a gazdálkodás fogalma. A háztartás fogalma. A háztartások bevételei és kiadásai. Kinek a családjában van jól működő rendszer? A háztartásban milyen kiadásaitok vannak? Hitel, vagy készpénz?</i>
<i>Módszer:</i>	<i>Előzetes otthoni érdeklődés, közös beszélgetés, listakészítés, vita.</i>
<i>Eszköz:</i>	<i>Listakészítéshez csomagolópapír, színes tollak.</i>
Cím:	Az államháztartás
<i>Nevelési cél:</i>	<i>A fogalmak tartalmának megismerése.</i>
<i>Tartalom:</i>	<i>Államháztartás: központi költségvetés, elkülönített állami pénzalapok, társadalombiztosítás. Adózás fajtái: jövedelemadó, fogyasztási és forgalmi adó.</i>
<i>Módszer:</i>	<i>Meghívott szakemberrel történő beszélgetés.</i>
<i>Eszköz:</i>	<i>Az általa kért eszközök.</i>

Cím:	<i>A hitelről. Támaszt adó lehetőség, vagy ádáz csapda?</i>
<i>Nevelési cél:</i>	<i>Pénzügyi ismeretek bővítése, felelősségtudat fejlesztése.</i>
<i>Tartalom:</i>	<i>A hitel fogalma. A foglalkozás első felében ismertetjük a pénz, pénzvilág és a hitel alapvető fogalmait. Feladatunk, hogy a diákok megértsék a hitel pozitív és negatív lehetőségeit. A foglalkozás második részében kerekasztal beszélgetést kezdeményezünk, ahol a diákok ismeretei alapján a fő téma a hitel lesz.</i>
<i>Módszer:</i>	<i>Felnőtt általi felvilágosítás, a diákok tapasztalatainak megbeszélése.</i>
<i>Eszköz:</i>	<i>Felkészüléshez banki tájékoztatók.</i>
Cím:	<i>Addig nyújtózkodj, ameddig a takaród ér!</i>
<i>Nevelési cél:</i>	<i>Előmozdítani a pénz megbecsülését, a felelős gazdálkodást.</i>
<i>Tartalom:</i>	<i>A személyes, vagy családi gazdálkodás alapjai: a tudatosság, a tervezés, szükség esetén a bevételek növelése, vagy a kiadások csökkentése. (Nézzon utána, családjának milyen rendszeres kiadásai vannak.) A vágyak hozzáigazítása a lehetőségekhez.</i>
<i>Módszer:</i>	<i>Egyéni munka, tanári reflexióval.</i>
<i>Eszköz:</i>	<i>Papír, írószer.</i>

12. Médiatudatosságra nevelés

A kommunikációs rendszerekről:

- Fejlődésük (néma- hangos film, televízió, digitális média, kulturális hatásuk, jó – rossz).
- A kommunikációs eszközök tudatos használata,
- Legyenek tisztában a média hatásával:
 - Az egyén és a közösség formálódására,
 - Az egyéni érintkezés befolyására,
 - Az egyes műsortípusok (hír, reklám, film, sorozat, show) hatásár a diákok életében,
 - A véleményformálásra.

A közszolgálati és a kereskedelmi televíziózás közötti hasonlóság és különbség

Cím:	<i>Lájkold a valóságot is!</i>
<i>Nevelési cél:</i>	<i>A közösségi média tudatos használata</i>
<i>Tartalom:</i>	<i>A közösségi média negatív hatásai. Probléma-megoldási technikák elsajátíttatása. Médiafogalmak és web2-es fogalmak ismeret. Kritikai gondolkodás kialakítása.</i>
<i>Módszer:</i>	<i>Frontális munka, csoportmunka, egyéni munka</i>
<i>Eszköz:</i>	<i>IT eszközök</i>
Cím:	<i>A média és a társadalom kölcsönös hatása, a média használata</i>
<i>Nevelési cél:</i>	<i>A médiatartalmak tudatos megválasztása, használata.</i>
<i>Tartalom:</i>	<i>A média fogalma. A nyomtatott és az elektronikus média. Célközönség. Újságok, hetilapok, rovatok. Az elektronikus média felhasználása.</i>

	<i>Tájékoztatás, befolyásolás, reklám, manipulálás. Kritikus viszonyulás. Online kommunikáció. Függőség. A média megítélése.</i>
<i>Módszer:</i>	<i>Csoportmunka – gyűjtőmunka.</i>
<i>Eszköz:</i>	<i>újságok, hetilapok, folyóiratok, reklámok, videofilmek, projektor</i>
<i>Cím:</i>	<i>Mi vágyakat adunk a szárnyainak</i>
<i>Nevelési cél:</i>	<i>Médiatudatosságra való szoktatás.</i>
<i>Tartalom:</i>	<i>A szörföző, sodródó, belefeledkező tévénézéssel, internet használatával szembeállítani a tudatos, értékszemponitú választáson alapulót.</i>
<i>Módszer:</i>	<i>Átgondolás, megvitatás pármunkában, tudatos műsorválasztás, műsorajánlás.</i>
<i>Eszköz:</i>	<i>Papír, írószer, tévéműsor.</i>
<i>Cím:</i>	<i>Életünk - virtuálisan</i>
<i>Nevelési cél:</i>	<i>Az IKT technológiák tudatosabb használatának fejlesztése, felhívni a diákok figyelmét az internetes zaklatásra.</i>
<i>Tartalom:</i>	<i>A közmédia tradicionális formái (tévé, rádió, filmek, CD) letűnőben vannak. A telekommunikáció gyorsan fejlődik, változik: internet, közösségi média, blogok stb.</i>
<i>Módszer:</i>	<i>Diákok tapasztalatai alapján beszélgetés, tanári reflexió.</i>
<i>Eszköz:</i>	<i>IKT eszközök.</i>